ANUL 1. No. 70. — 6 pagini 3 lei — Miercuri 19 Mai 1937

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTA ȘI DOCTRINA ROMANEASCA

Directori: DRAGOȘ PROTOPOPESCU, TOMA VLADESCU

Redacția și Administrația: BUCUREȘTI, Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcția Administrația 4-83,82; Redacția 4-84,34

ABONAMENTE: Comune urbane: 1 an Lei 700, 6 luni 350, 3 luni 175. Comune rurale: 1 an Lei 50, 6 luni 25, 3 luni 12

Telegrame sovietice

Rusia — în noua ei configurație politică — a fost și este, relativ vorbind, o enigmă pentru spectatorul european. Europeanul, dornic să cunoască realitățile și situațiile impuse de regimul actual din Rusia, a fost nevoit să se limiteze la un bagaj de informații presărate în cărțile atât de contradictorii cari s'au scris despre Rusia sovietică.

Era și este o atmosferă de confuzie în jurul fenomenului rusesc actual — și această confuzie crelată numai în favoarea U. R. S. S.-ului, — mărită și dozată de toate defecțiunile ivite în structura sistemului comunist.

Dela'nceput, un fapt rămâne cert și eliminat din centrul oricăror tendințe de negare și desmințire. Marxismul-ortodox sau adaptat unei linii impuse de vederile noui ale discipolilor, retușat sau diformat de împrejurări și conjuncturi fundamentat pe teoria materialismului istoric marxist, nu putea să fie aplicat, ab initio, chiar în Rusia.

Acceptarea acestui sistem nu se putea face în colosul acela ars în dogoarea celui mai profund misticism religios. In plus, teoria utopică a statului comunist se lovia acolo de veto-ul statului agricol.

Pentrucă istoria, departe de a fi scrisă prin tractor și numai de o clasă socială, așa zisă proletară, s'a scris, în țările agricole, umil sau așa cum au dictat împrejurările, prin fier de plug și, desigur, a fost păstrată în cuta depe fruntea țăranului.

In Rusia Sovietică marxiștii sau cei «acomodați» — neomarxiști — n'au ținut cont de aceste realități. Iată dece, începând cu anul 1934, procesul de distrămare, început de mult, chiar depe pragul începutului, răbufnește și iese în stradă: asasinarea lui Krilov.

De-atunci, din toamna aceia, cu aspre avertismente pentru regimul sovietic, rana a rămas permanent deschisă pentruca azi, la sfârșitul unui proces de trei ani, să amenințe cu iminenta intrare în septicemie. Pe plan extern, măcinat de trotkysm și de voluntariatul tuturor națiunilor față de spiritualitatea fascistă,—în sensul ei universal și adaptabil ca motorizare spre inima națională a fiecărui popor, nu ca transplantare și nu cu imitație, prin urmare, — derutat acasă la el de curentele metodice și tactice, sărăcit de extinderea, fără noimă, a Komintern-ului, bănuitor la fiecare pas, spionat și trădat de el însuși — în ce privește elementul biologic — comunismul tindea spre capitulare și venia să plece fruntea sub ghilotina istoriei.

Terenul politic de adâncime, — cel real prin urmare, — se deplasa pe acest tobogan al unei inevitabile rostogoliri. Regisorii dela suprafață, se încăpățînau să reziste și se luau de piept în toată lumea.

Inscenările de procese s'au scurs în avalanșă, până la ultima fază a centrului paralel. Ceka, ultimul argument al Rusiei Sovietice, executa, rând pe rând, pe toți creiatorii statului comunist, până când însuși șeful, Iagoda, cel mai intim colaborator al lui Stalin, a trebuit să se plece sub spada judecății.

Deslănțuind, concentric, agitații în ambele Americi, în China, în Japonia, în Polonia, în țările baltice, în Croația și până și în minuscula Albanie, cu un cuvânt: pretutindeni, Rusia care a aruncat zarurile definitive în furtuna iberică, — luptând acolo paralel cu războiul împotriva naționaliștilor, cu Bakunin și Kropotkin, sfâșiată, prin urmare, în însăși corpul ei de luptători — Rusia trebue să dea azi seamă istoriei pentru toate actele ei.

Revolta vine din rândul ultimei rezerve, din sânul Komsomolilor, tineri fabricați de statul comunist și crescuți în legea celor fără Dumnezeu și fără patrie. Iată-i trecuți în rândurile armatei roșii, pentru a o fortifica și iată-i, mai ales, ridicându-se chemați de nu știu care poruncă atavică și cerând tocmai ceiace li s'a furat din suflet și din amintire: o Patrie.

Admonestarea de către Voroșilov și demiterea generalului Kork, — în consfătuirea aceea de stat major — amână dar nu rezolvă nimic.

Ultimele capitole de condamnări: — Rikov, Iagoda — nu fac decât să reliefieze un asfințit.

Și poate că și'n ochii lui Iakir și ai lui Ubarevici, procuror lui Kork, scapără aceiaș lumină din amurg.

Deodată cu vântul siberian, care bate, violent, dinspre Japonia, animată fie de constatarea pe care o făcea Spengler fie de poziția legitimei apărări pe care i-o impune, la o răscruce de veacuri, istoria...

VALERIU CARDU

Biserica Neamului din Poiana-Sărată, (Valea Uzului).

Un om a murit...

Intr'un spital din Lille (Franța) un bolnav a suferit o operație. Nu era o operație prea grea, dar cerea o nemișcare completă câteva ore după aceia. Bolnavul trebuia transportat cu multă grijă, cu targa, până în patul lui.

Când însă doctorul a chemat pe oamenii de serviciu, aceștia *au refuzat să transporte pe bolnav, deoarece era ora 12,25 și conform contractului colectiv ei nu erau obligați să lucreze între 12 și 1.*

Doctorul a plecat să caute pe alți doctori care să-i ajute la transportul bolnavului. Intre timp nemaiputând suporta întârzierile întins pe masa de operație, bolnavul a coborât, a plecat pe jos spre patul lui și ajuns acolo a murit.

Un om a murit pentrucă patru ticăloși, înnebuniți de o propagandă care ucide orice omenie, au pus mai presus respectarea «contractului colectiv» decât viața unui om.

Un om a murit pentruca să fie respectată sfânta lene ascunsă în dosul sacrosanctelor principii ale «democrației».

Oricât ar regreta o anumită presă, nu dorim în țara noastră o asemenea «democrație»!

MANOIL GRIGOREANU

Observații pe marginea politicii noastre externe

Luând în discuție un număr de articole de politică externă ale «Universului», «Völkischer Beobachter» oficiosul Reichului, constată în orientarea acestora o întoarcere la soluția pactelor de garanție apusene, — soluție specifică «erei titulesciene». In aceasă ordine de idei oficiosul german se referă la unele «combinații» pe cari actualmente le încearcă fostul nostru ministru de externe cu directorul unui mare ziar românesc din Capitală, relațiile fiindu-le mijlocite printr'un fost reprezentant (e vorba tot de un «fost»...) al României la Varșovia.

Deasemenea mai amintește faptul că Jan Șeba (cunoscut la noi prin «renumita» lui carte) a fost numit membru de onoare al «Uniunii luptătorilor de pe front» după cum și nu mai puțin duioasa despărțire pe care «marele ziar» a pecetluit-o cu câteva frumoase cuvinte pentru «bunul său prieten». Aceasta cât privește trecutul. Astăzi, recunoaște ziarul german, România se străduie prin toate mijloacele să obțină o reală asigurare a păcii.

Conlucrarea ei cu Polonia și Jugoslavia sunt o mărturie a străduinții în noua ei politică externă. Ea a dat rezultate bune și s'a arătat mai ales prielnică unei politici de mână liberă și de siguranță în Răsărit.

Acestei sănătoase și rodnice politici externe s'au arătat însă potrivnice unele cercuri politice dela noi cari încearcă pe cât e posibil să pună bețe în roate noii orientări prin știri cari au darul să trezească neîncrederea vecinilor noștri. Se vorbește de pildă de un pact franco-român resp. ceho-român, care ar avea darul să înlocuiască nereușita încercare de apropiere ruso-română din trecut, prin existența acestui pact mijlocitor. Semnificația acestui pact cred că e de prisos să o mai scoatem la iveală: printr'însul România ar intra iremediabil în constelația politică franco-rusă. Ori care ar fi formula acestui pact, el însumează o negare a pericolului sovietic, ceea ce echivalează cu iscălirea propriei condamnări la moarte. Și cu atât mai mult e acest pericol iminent cu cât redactarea, în primul rând, e în totdeauna supusă dubiului. Asta prin însăși acoperirea angrenajului de forțe reale cari singure contează, numai ele intrând în joc la momentul oportun.

A recunoaște prin urmare stabilitatea, autonomia acestei formule de pact, e a-i da conștient o direcție greșită. Intr'un moment de polarizare al forțelor adverse, puterile tari se folosesc totdeauna de cele slabe; le implică. E un fapt natural în politică acesta, pentru că puterea cea mai tare trebue să câștige cu orice preț. Puterile alături de ea le consideră subsumate. Protestul lor, în numele unei «neutralități», înseamnează pentru ea «a-și lua mâinile de pe protejat» dar mai înseamnă și de a-i institui o tutelă «naturală» (a prietenului celui mai tare) care să o prezerve de orice surpriză. Intr'un conflict nu există «pacte» ci numai puteri cari se garantează pe ele însile.

In al doilea rând tehnica reală a «pactului» intrând în joc abia la momentul oportun al conflictului, cei cari prepară astăzi acest «pact» se pot oricând ușor spăla pe mâini — de după paravan.

Mai mult ca ori când, în clipa de față România trebue să-și precizeze fronturile. Cât privește neutralitatea, ea se poate întemeia într'adevăr, dar tot pe o politică reală, — adică pe aceea a forțelor reale învecinate, — e vorba de Polonia și Balcan. Dar atunci trebue să contezi în primul rând pe tine.

Incă odată umbrele din trecut caută să ne creieze o «psihoză», care să ne paralizeze orice posibilitate de acțiune proprie, liberă în afară. Umbrele din trecut mânate de singura forță dușmană ce ne stă în față astăzi: Moscova.

Nu e ciudat — și faptul îl relatează acelaș oficios german — să facem observații Jugoslaviei cât privește unitatea de acțiune a «Micii Ințelegeri», când noi ne gândim să ne legăm de mâini și de picioare prin pacte — fundamentale — de «garantare definitivă a păcii»? E o contradicție, îmi pare. Și, din păcate, mai mult decât atât: o ironie.

COMENTATOR

Pentru cel mai trist cadavru

de TOMA VLADESCU

Disecția lui Nichifor Crainic

După toate somațiile de rigoare se trage de obicei cu o salvă de pușcă. Noi nu o vom face, fiindcă nu mai este nimic de ucis.

Importă numai — acum — să dăm la o parte definitiv un cadavru.

Miroase cam de mult timp Nichifor Crainic într'adevăr — fiindcă s'a înțeles că de el este vorba — miroase insuportabil și dacă acesta este singurul rău pe care ar putea să-l mai facă, e totuș o bună higienă aceea care pretinde să înecăm mai curând atâta duhoare, atâta mort, atâta cadavru, în puțină cerneală salubră.

De biet omul ăsta știu bine că nu ați mai auzit de mult — și eu însumi cu destulă sfială încerc acum să-l scot din uitare. Ce mai vrem cu el? Ce mai caută — strigoiul ăsta nenorocit și plouat, bătrână epavă fără puteri!

Decând nici măcar ziarul *Adevărul* nu-l mai citează — ziarul *Adevărul*, da!, unde în ultimul timp devenise, împotriva ideei naționale, colaborator permanent— decând nici măcar dușmanul nu mai are nevoe de trădarea și de paraponul lui singuratic, nefericitul vagabond al ambițiilor hoinărește prin smârcuri și își horcăe veninul neputincios într'un articol săptămânal, mizerabil, surprinzător de prost scris, cu singura voluptate să scuipe tot ce e viu, triumfal și puternic în țara care se ridică azi. Tot ce l-a respins pe el, adică, la periferia unor ambiții demente, dacă nu inconștiente mai mult, și care nu și-au cunoscut niciodată măsura.

Sunt mai mulți ani de atunci, când cei mai tineri dintre noi încercam să inventăm «un om» în generația care ne preceda cu vreo 10 ani. N'am prea avut noroc! Și eu simțeam confuz, simțiam încă de pe atunci, când i-aș fi dat și i-am dat bucuros dela mine tot ce nu puteam să-i găsesc, simțiam într'adevăr că tristul «erou» inventat, era doar un omuleț făcut să fie totdeauna bătut, ros de ambiții mărunte, mici, ignar, — ignar cum puțini îl cunosc (și o să-i arăt cu foarte curând dece) — orgolios în sfârșit, orgolios mai ales, de nimicuri...

«Teoriile» lui ortodoxe — în care altcineva i-a fost dascăl! — cine-și mai aduce astăzi aminte, cine mai vorbește de ele? A luat munca unui om — care văzuse bine un lucru esențial în cultura noastră — și a nimicit-o. Pe tot ce punea mâna, cădea un blestem!

Poesioarele lui, suficient de didactice, oricât le-am fi exaltat noi, — prin firea lucrurilor totuș rămâneau mult dincoace de literatură... Crainic nu s'a consolat nici până azi că am consacrat un studiu poeziei lui Voiculescu — dar că despre poezia lui (... oricât mi-ar fi dat să înțeleg!) n'am consimțit să scriu decât articole... de propagandă politică! Am socotit totdeauna că era de ajuns — și cu toată «iubirea» ce mi se jura în toate dedicațiile pe care mi le-a oferit, nu isbuteam să mă conving că poesia aia se ridica mai sus de școala primară sau de estetica învățătorilor dela țară. Esseurile lui, n'au fost mai fericite nici ele: cât haos, în punctele lui cardinale!

Dar în sfârșit, ăsta era omul — trebuia să facem ceva cu el. Avea de altminteri o calitate pe care i-o recunosc: era întreprinzător.

A făcut un ziar — cum l-a făcut, e o durere: dar l-a făcut — isbutea ușor să găsească bani, să-i găsească oricum și oriunde: e o specialitate a lui... Și apoi omul ăsta la început, se pricepea binișor s'asculte! Fericirea, scăparea lui până acum doi ani sau trei — e că a avut totdeauna un director. Că am fost eu sau altul, dar totdeauna s'a găsit unul... Și dezastrul lui a fost când puterile noastre s'au epuizat — dar, mai mult decât tot, răbdarea — și nu s'a mai găsit nimeni!

In ce mă privește, îmi recu-

(Continuarea în pag. III-a)

„Dă-i, Harry, dă-i!"

Intâmplarea, pe care vreau să v'o istorisec, s'a petrecut acu vre-o trei săptămâni, cu ocazia vizitei făcute la noi de ministrul de externe al Poloniei. Cu toate acestea, ea nu și-a pierdut încă actualitatea, căci... Dar mai bine e să 'ncepem cu faptele!

O croitorie din Calea Griviței a arborat cuvenitele drapele deasupra firmei, înfrățindu-l pe cel polon cu cel român. Pânza flutura frumos, sărbătorește, de-a mai mare dragul.

Iată, însă, că doamnei Dorothea Barasch nu-i plac steagurile și, într'un acces de eroism israelit, le-a smuls dela croitorie, rupându-le și călcându-le în picioare. Un ucenic, Petre Păunescu, în etate de 15 ani, a întrebat-o pe răsboinica Dorothee dece rupe steagurile, cari — la urma urmei — nici măcar nu sunt ale ei. Ei bine, tigresa hebree, în al cărei imobil se află respectiva croitorie, și-a chemat fratele, un oarecare Harry Thomas, elev în clasa VIII-a a liceului «Sf. Iosif» și, împreună cu junele macabeu, a tăbărât asupra lui Petre Păunescu. Ulterior, a venit și Israel Barasch, ca să-i dea Dorotheei concurs la maltratarea golului impertinent.

Petre Băunescu a fost bătut în toată regula. Hebreii l-au târît în curte, ca să-l poată prelucra în voie. S'a întâmplat cu el ca și cu drapelele: a fost călcat de picioarele cu pantofiori... 50 ale tigresei, care striga:

«Dă-i Harry, dă-i, că vreau să văd sânge de Român curgând prin curte!».

Ceeace s'a și întâmplat...

Poate că Petre Păunescu ar fi fost pur și simplu ucis de judițiana doamnă Dorothea Barasch, însă doi lucrători, Vasile Pop și Ion Murgilă, atrași de urletele bietului ucenic, l'au scos din mâinile dornice de sânge creștin ale trioului semit.

Actul acesta de provocare hebree încă n'a fost sancționat până acum. O târtancă isterică și doi purăți cu instincte de răsboinici refulați, și-au permis să-și bată joc de simbolul țării și să-l bată până la nesimțire pe un copil, numai pentrucă acesta a protestat împotriva unei sfidări nerușinate.

Dece se mai miră, atunci, «democrații» noștri de disprețul, pe care creștinii îl au față de hebrei. Toate popoarele i-au disprețuit și-i disprețuiesc. Jâzii duc în spinare un blestem, care explică toate: blestemul de-a avea un suflet asemenea cărnii — pofticios, nerușinat și laș.

Sufletul jâzilor nu numai că e păcătos — dar a început să-și piardă până și atributele specifice spiritului. Deaceea, nu m'aș mira să aflu că hebreii pot putrezii chiar în duh, ca Satana.

Fapte ca acela al Dorotheei Barasch indică suficient că aceasta e posibil la poporul, care a vrut să-L ucidă pe Insuși Dumnezeu!

Mircea Streinul

BIOGRAFIE

Fiu de monument, cuconul
S'a născut în zodii bune.

IN POLITICA INTERNA

Când deschide tilifonul
Tace și nimic nu spune.

IN CEA EXTERNA

Câte scrie și așterne
Toate-s ca și la interne.

IN DRAGOSTE

Negusul l-a prins în plasă —
Il iubește și Se lasă...

EPITAF

După scripte, fost Griguță
Doar ecou în tilifoane.
Fost bărbat, ca o chivuță,
Diplomat între cucoane,
Azi destinul meu aflat-am:
Intre mături... sucombat-am.

O MICA INTRODUCERE

Un cititor, oarecum nedumerit — după aparențe, pe bună dreptate — ne întreabă de ce, în ultima vreme, medicii operatori dela această masă s'au schimbat atât de des: doctorul fără voie, azi; mâine, doctorașul fără voie; poimâine, doctorul clandestin; etc. etc.

Ei, foarte bine. Tot operând atâția lupi, era logic să ne mai intoxicăm din când în când. Și-apoi Mihalache și măturoiul...

Doamne, doamne...

«GUVERNUL DE MAINE»

nu se poate întemeia pe discordie», scrie «Adivor».

Și la internațional-țărăniști, mamă, mamă, ce mai ordine!

Că s'a bătut Lupu cu Jean; Ei, și? Că se agită Costăchescu? Și Armandic e gata să-și lase monoclul și să vadă alte partide? Că Potârcă e gata să slăbească de dragoste după Jean Wilhelm cel Tell!? Că tineretul e gata-gata să trântească partidul? Ei, și?

Mamă, mamă, ce mai armonie...

Să înebunești de plăcere, nu alta... Deștepți e ăștia dela «Adivor» dom'le! Se cunoaște că au cei șapte ani dela Mărcuța...

Ei, orice-ați zice, e bună și educația de-acasă la ceva...

Doctorașul fără voe

Coordonatele frontului popular

de IOAN VIAL

Am mai discutat în această pagină problema tacticei Internaționalei III-a. Am văzut că Moscova — după multe experiențe neizbutite — înlocuește astăzi violența revoluțiilor sângeroase cu metoda lentă dar de un efect sigur a «poziției legale». Comunismul se prezintă astăzi ca cel mai dârz păzitor al regimurilor legale — al democrațiilor, al intangibilității tratatelor, al Ligii Națiunilor, etc. In politica mondială Moscova a adoptat deci o poziție conservatoare.

Această poziție servește de minune scopului final: revoluția mondială.

Intâi, o observație preliminară: comuniștii au desigur o părere dintre cele mai proaste de inteligența și înțelegerea politică a conducătorilor statelor burgheze. Ei nici nu se ostenesc măcar ca din când în când să varieze sistemul. Să mai schimbe din timp în timp narcoticul prin care lumea burgheză e introdusă în somnul de veci. Nimic. In toate țările acelaș sistem de luptă, aceleași faze succesive creiate de agenți, aceleași lozinci. Mare dispreț trebue să aibă conducătorii Kremlinului de toată această lumea veche, a noastră!

Tactica fiind aceeaș, efectele aceleaș. «frontul popular» prezintând un aspect nevariat în toate țările unde ia ființă, observațiile noastre au deci un caracter general.

Ce este frontul popular?

Un amalgam, format — dacă e posibil, — din toate partidele politice democratice dintr'o țară. Nu e fuziune pentrucă acest front popular nu are un obiectiv constructiv comun ci numai o spaimă comună: fascismul! Dictatura! Sfârșitul politicianilor!

Pentru reușita acestei acțiuni agenții comuniști, prin toate organele de colportaj de cari dispun, au preparat ani de zile terenul. Au creat o stare de psihoză colectivă, de teamă comună, a unei întregi clase sociale care are oroare de șocuri și care — având poziția privilegiată în stat — vrea bineînțeles să și-o mențină: burghezia!

A mărit până la obsesie pericolul unei eventuale revoluții naționale. A făcut din fascism un regim de temnițe și chinuri groaznice a unei națiuni întregi în robie. Din Hitler — salvatorul Germaniei — a făcut un măcelar odios, beat de sânge. Din locotenenții săi, asasini și cretini. Din eroismul armatei fasciste în Africa — glorie de carnaval! Din Franco — o mediocritate!

Având la îndemână presa mondială jidovească și oficinile masonice din întreaga lume, speculând prostia celor mai mulți și interesul câtorva, cea de-a treia Internațională, a creat în opinia publică mondială o mentalitate, o falsă credință, care astăzi trece drept aximă pe întreg globul: regimul revoluțiilor naționale e un regim de opresiune, de barbarie și teroare! Fără excepție!

Pe această frică a clasei privilegiate în democrații își clădește Moscova eșafodajul frontului popular.

Partidele și partidulețele cari intră în compunerea fronturilor populare fac un fel de contract bazat pe câteva puncte minimale defensive. Ele se leagă să apere «libertățile democratice» de pericolul fascist. Ele sunt anti-fasciste sau antihitleriste sau anti-rasiste. Ar vrea parcă să țină lumea în loc. Atât. Obiectiv ofensiv nu există. Obiectiv creator. In acest sens frontul popular are poziția cea mai odioasă. E conservator.

Incadrează orice partid, cu orice program, cu orice oameni. Incadrează temperamente diverse, și uri de moarte. Incadrează organizații

(Continuarea în pag. II-a)

„Fenomenul englez"

In medie, ştim despre Anglia că e o insulă şi că Tamisa curge prin Londra (lucru învăţat din romanele lui Conan Doyle), că Englejii fumează pipă şi exportă literatură poliţistă, că a fost o chestie cu Maria Stuart (electrocutată, ghilotinată, împuşcată sau aşa ceva...) şi că Edgar Wallace e cel mai mare scriitor contemporan, că şecspir e o înjurătură de provenienţă engleză, că British Museum e plin de mumii şi că boala englezească e sinonimul rachitismului.

Că pictura engleză numără genii şi talente ca Hogarth, Gainsborough, Turner, Reynolds şi Constable, literatura ca Shakespeare, Milton, Swift Young, Wordsworth, Byron, Keats, Shelley, Swinburne, Meredith sau James Joyce şi teatrul ca Sir Henry Irving sau Sir Squire Bancroft, iar ştiinţele pozitive şi politica o întreagă serie de personalităţi celebre — nu se prea ştie precis. Mai mult aşa, după ureche...

Deobiceiu, cine se ocupa la noi, acum câtva timp, cu literatura, teatrul, muzica sau viaţa socială a Angliei, o făcea din snobism, cum alţii tot din snobism se ocupă de preistoria principatului Monaco, de creşterea columbelor palumbe, de colecţionarea cutiilor de chibrituri sau de romanele d-lui E. Lovinescu.

Astăzi, însă, viaţa noastră universitară şi culturală cunoaşte un laborios cercetător al literaturii şi al socialului englez. E d. profesor Dragoş Protopopescu dela Universitatea Cernăuţi, care, în decurs de câţiva ani numai, a îmbogăţit teatrul nostru cu trei epocale traduceri din Shakespeare — şi ne-a dat, între altele, următoarele lucrări referitoare la Anglia: «Un classique moderne: William Congreve, sa vie et son oeuvre», «Pagini engleze» şi «Caracterul de rasă al literaturoa engleze», iar anul trecut: «Fenomenul englez, studii şi interpretări».

Ultima operă a d-lui profesor Dragoş Protopopescu — o vastă lucrare sintetică — trece în revistă fenomenul englez în cultură, în politică şi în literatură, prezentând totodată şi un mare scriitor american: Edwin Arlington Robinson.

Cititorul român, luând contact cu cartea d-lui prof. Dragoş Protopopescu, are în faţa sa întregul tablou al spiritualităţii engleze.

Aş vrea să spun ceva despre stilul «Fenomenului englez», dar nu ştiu cum l-aş putea caracteriza. E un stil atât de personal, încât se refuză unei categorisiri. E, mai precis, «stilul Dragoş Protopopescu», — un amestec alchimist de cursivitate şi, totuşi de adâncime, de metaforă graţioasă şi de directe, de floretă şi de miniaturist.

Citiţi de pildă, studiul «Un pamfletar al crucei: Chesterton» — şi veţi vedea ce înseamnă portret literar. Eu am avut impresia că am în faţa mea un Cranach Sen., care, până nu-şi epuizează până la ultimele specifice subiectul, nu-l părăseşte.

Citez finalul studiului «Un pamfletar al crucei«:

«Un pamfletar genial al crucei. Un fantast al bisericii. Un vrac burphez şi exuberant, gesticulând desordonat pe cerul omului; dar la gestul căruia inspirat, ca la degetul sfântului Francisc — pasările văzduhului nu mai puţin se aştern în semnul închinării.»

— Q. e. d

Mircea Iconaru

CUIBURI DE LUMINA

«Insemnări de pe front»

se va numi cartea N. Totu, din care o mare parte a apărut în foiletonul ziarului nostru. De un crud realism, transfigurate, totuşi, de marea jertfă a lui Ion I. Moţa şi Vasile Marin, paginile luptătorului N. Totu sunt o vibrantă confesiune de înălţat românism.

Vom reveni.

«Ştiinţa Naţiunii»,

de Dumitru Cristian Amzăr, a apărut de curând în editura revistei «Insemnări sociologice». E o lucrare de critică ştiinţifică şi va da, desigur, prilej la multe discuţii.

Reviste

«Plaiuri săcelene» e una din bunele reviste cu caracter strict regional. No. 4—5 aduce colaborarea d-lor Daniil Purcăroiu, Aurel A. Mureşeanu, Ion Jalea şi Victor Tudoran (o frumoasă elegie). Cronică bogată. «Iubiţi biserica!», foaie de zidire sufletească pentru popor — cum o indică subtitlul—, e semnată de: T. Lucanu, N. Ioniţă, M. Herţug, D. Dărângă, D. Furtună etc. «Iconar» şi «Ţara Şipeniţului» vor apare în curând cu un sumar foarte bogat. «Izvod», revista d-lui G. Şt. Cazacu va avea, între altele, colaborarea d-lor G. Bacovla, Radu Gyr, Val. Cârdu, Ciril Vârnav, G. Bălănescu, George Drumur, Ghedeon Coca, Aurel Marin şi D. Ar. Zaharia.

«Omul Nou»

al lui Stere Mihalexe are pe frontispiciu un vijelios fragment dintr'o scrisoare a lui Ion I. Moţa. Colaborează: A. D. Oprişan, C. Pârlea, G. Stanciu, Vasile Balaban, Const. Opreanu, Vasile I. Rădulescu şi G. Dediu. Ni se dau şi interesante note după o conferinţă a d-lui V. Băncilă.

Bănăţeanul Grigore Bugarin

a publicat «Cântecele dragostei». Au o factură cu totul clasică. Inspiraţia lor e sănătoasă şi cu te-

meiu cizelată. Amintim cu prilejul acesta şi de alţi scriitori bănăţeni: Lucian Costin (bucovinean de origină) şi Bellu (nu autorul cunoscutelor romane pornografice!), un tânăr poet de gingaşe încercări lirice.

Să ni-l reamintim pe Eminescu:

«Inălţimile albastre
Pleacă zarea lor pe dealuri,
Arătând privirii noastre
Stele'n ceruri, stele'n valuri».

Nu vă face impresia că ascultaţi lira lui Orfeu?

Omul

Când îl vezi, te simţi cutremurat. Oţel şi flacără e în ochii lui. Ai vrea să-i vorbeşti — şi te sfieşti. Privirile omului acela străbat negurile. Ele ştiu să deosebească sfinţenia cerului albastru prin cenuşiul păclelor.

Pentru poezia

liturgică, transfigurată de azururi, binecuvântată de Dumnezeu, pură, adâncă şi sinceră ca un poem ciobănesc — trebue să luptăm în literatură.

«Fântâna Blanduziei»

pe care o consider cea mai reuşită piesă lirică din teatrul mondial, nu se prea bucură de recunoaşterea istoriei literare. Vasile Alecsandri a fost, de cele mai multe ori, nedreptăţit. Când considerat cu desăvârşire perimat — deşi ne-a dat versul de minunată claritate a «Fântânei Flanduziei», — când supralicitat pentru ceeace are el mai slab ca poezie, Vasile Alecsandri nu şi-a găsit încă monograful desăvârşit. Aceasta, cu toate că opera lui lirică influenţează şi acuma considerabil lirica românească (dela Ion Pilat — la Teofil Lianu).

M. S.

Ne cerem drepturile !?

Da, e curos, dar totuş aşa e: ne cerem drepturile. Că îţi crapă obrazul de ruşine, că îţi vine să intri în pământ, că simţi trăind în tine aceeaşi iobăgie a unui neam pentru care numai străinul e boier cu drept de stăpânire, asta n'are aface. Asta nu se simte.

Noi ne cerem mai departe drepturile. Credeţi-mă, oameni buni, că rămân uluit în faţa unor atari cereri. Mi-e cu neputinţă să le înţeleg. Cum, un neam să-şi ceară, să-şi cerşească — da, pentru că acesta-i adevărul — drepturile? Să le ceară cui? Străinului, pungaşului, duşmanilor ţării? Nu-i semnul de neputinţă al unei retorici ridicole acestea?

Drepturi. Şi la urmă ce sunt astea drepturi?

Drept e ceea ce se cuvine în bună dreptate omului. Dreptul e voia dreptăţii. Alte tălmăciri nu cunosc — şi nici nu vreau să cunosc.

Dacă aş avea un drept de jurisdicţie individuală, dacă aş şti că ar exista o dreptate «obiectivă», care să-mi cultive totuş în chip nemăsurat nevoile mele preaomeneşti, atunci aş putea vorbi într'altfel. De sigur, aş fi robul ipocriziilor moraliste şi-al contractualismelor sociale, dar e vorba că aş putea să-mi fac de cap. Şi aş avea mai ales «drepturi» pe cari le-aş cere închipuitei «societăţi» în numele «legilor obiective» ale «Statului».

O, sfântă anarkie! Sublim chimval răsunător! Da, dacă s'ar putea... Dacă n'ar fi nevoia asta de-un adevăr absolut în mine, adevăr pe care să-l pot striga atunci când trebuie, întreg, nemărginit. Dacă aş şti că voia dreptăţii în lumea asta se cere şi nu se ia, se cerşeşte şi nu se câştigă — şi că ea nu-i decât îndurare şi milă a altuia, — atunci când este...

Dar astăzi drumul e unul, adevărul e unul.

Judecata ei e judecata neamului. Şi prin ea judec aci.

ŞTEFAN ION GHEORGHE

CALENDAR

MARŢI 18 MAI

ORTODOX: Sf-ţii Martiri Petru, Dionisie, Pavel şi alţii.
CATOLIC: In Venanţiu.
SOARELE: răsare 4.49, apune 19.3[illegible].

In această zi, anul 1848, mor la Iaşi peste 7000 de oameni din cauza epidemiei de holeră.

Spectacole

TEATRE

OPERA ROMANA. — Tosca.
TEATRUL NAŢIONAL. — Oameni pe un sloi de ghiaţă.
TEATRUL REGINA MARIA. — Ţapazo.
TEATRUL COMEDIA. — Absenţe motivate.
TEATRUL LIGII CULTURALE. — Fiul cel pierdut.

CINEMATOGRAFE

SCALA: Anne Marie cu Annabella, Jean Murat şi Pierre Richard Willm.
CAPITOL şi ROXY: Copilul şi Elefantul. Jurnal Eclair şi Parada de 10 Mai 1937.
TRIANON: Crai de ghindă, Incoronarea dela Londra şi Parada de 10 Mai.
CORSO: Un bărbat original, jurnal şi complectare.
REGAL: Nick, Gentleman, Detectiv cu William Powel, Myrna Loy, Elisa Landi, James Stewart.
DOAMNEI: Chemarea tinereţii şi Sânge polonez.
DARLY: Clasa VIII-a cu Charles Vanel şi Infidelitate cu Francoise Rosay.
PALAS BULEVARD: Oraşul păcatelor şi Ultimul păgân.
CARLTON: Inamicul femeilor cu Ann Harding şi Basil Rathborne.
ARO: Miss Theodora cu Irene Dunne şi Melvyn Douglas, Jurnal, complectare.
SAVOY: Sirena cu Dolores Del Rio. La ora 7,30 şi 10,30 revista Votaţi Savoyul.
CITY: Maria Stuart cu Frederic March, etc. şi Valetul D-şoarei.
VOX: «Swing» cu Ginger Rogers şi Fred Astaire şi «Şcoala bărbaţilor».
FEMINA: «Vladia Korosakov film rusesc şi comedie colorată.
SELECT: Itsoria se scrie noaptea cu Charles Boyer şi Jeanne Arthur.
ARPA: Regele vânzătorilor cu Joe Brown, Jurnal şi complectare.
OMNIA: Nu vă încredeţi în bărbaţi şi Agentul special cu Joan Crawford.
FRANKLIN: Remous şi Pygmalion.
RAHOVA: Stan şi Bran şi Testamentul şi Născută pentru dans.
AIDA: Maria Stuart şi Bestia umană.

Intre refulare şi altceva...

— ...ă se întâmplă să cităm de data aceasta pe Freud nu poate să ne acuze nimeni că ne servim de teorei pentru a ne susţine adevărurile. Pentrucă adevărurile lui Freud sunt în cea mai mare parte a lor mici adevăruri parţiale, nedesminţite de caracterul quasi ştiinţific al teoriei din cari fac parte. Şi e tolerat acest caracter pseudo-ştiinţific al freudismului întrucât psihologia nu a putut fi încă matematizată şi nu va putea fi niciodată. Ştim cu toţii în linii generale această faimoasă teorie. Astfel viaţa noastră conştientă este doar efectul celei mai superficiale pături a sufletului nostru. Sub zona aceasta a vieţii conştiente face domeniul întunecat şi latent al subconştientului unde se adună cele mai intime şi mai ascunse fapte de viaţă psihologică. Este sertarul misterios în care se adună simţămintele şi gândurile pe cari nici nouă nu ni le mărturisim. Ele ies la suprafaţă, se formulează în vis cu toată libertatea iar în viaţa noastră de toate zilele se trădează prin tot felul de semne pe cari dacă ştim să le urmărim ajungem la desvăluirea celor mai tainice porniri ale cuiva. Fenomenul de acumulare a faptelor sufleteşti în domeniul sub-conştientului se numeşte după cum ştim refulare. Fenomenul invers se petrece cum am spus în vis, sau în viaţa de toate zilele, în gesturi în vorbă şi în scris. Iar în scris din nefericire rămâne pentru totdeauna.

Să luăm o propoziţie, scrisă de un judecător de pildă: „asupra sentinţei ce am fost nevoit a pronunţa" etc... Un judecător în general ştim că nu e silit nici nevoit, nici constrâns să dea o sentinţă sau alta, pentrucă are posibilitatea deliberării. De aceea după orice sentinţă el spune: am hotărât cutare sau cutare lucru. Nimic nu îl poate constrânge pe judecător pentrucă singură judecata lui decide. De aceea există el, de aceea el reprezintă justiţia, nu legea nici restul curţii. Orice sentinţă este liberă şi ea poate chiar să nu încapă în lege când legea e prea strâmtă, de aceea judecătorul nu poate fi constrâns nici de lege.

Conştient de absoluta lui libertate judecătorul nu spune că a fost nevoit să dea sentinţa ci spune pur şi simplu că a hotărât ceva.

Chiar atunci când negura subconştientului e încărcată de cine ştie ce tainice obsesii judecătorul are obligaţia de a fi atât de tare încât să-şi înfrâneze orice încercare de rebeliune a refulărilor. Şi când îi lipseşte această tărie înseamnă că haosul lumii din afară de control a pus stăpânire pe el şi nu mai e întru nimic responsabil. Un astfel de judecător nu are dreptul să dea sentinţe pentrucă nici nu poate să delibereze.

Horia Stamatu

Cercul studenţesc „Arboroasa" din Cernăuţi

CERNAUŢI 17. — Intre cercurile studenţeşti din Cernăuţi toate cu o foarte lăudabilă activitate «Arboroasa» lucrează deasemenea mult pe teren cultural.

Pentru 29 Mai a. c., «Arboroasa» aranjează un ceaiu literar, la care îşi va da concursul tot ce Cernăuţii au mai select.

Menţionăm că «Arboroasei», care, printre alţi luptători, l-a avut ca preşedinte şi pe regretatul fruntaş naţionalist Tudose Popescu, i se datoreşte splendidul bust dela Putna al lui Mihai Eminescu.

S.

1937 ZIDIRE NOUĂ

Despre menirea scrisului

Prietenii noştrii din toate părţile, din toate colţurile ţării, ne cercetează şi ne pun întrebări zilnic. Zeci şi sute de scrisori pe care le deschidem zilnic, cuprind întreit atâtea întrebări şi uneori... chiar unele observaţii.

Vom avea de data asta prilejul să desluşim cum înţelegem noi scrisul, în principiu, cum trebue să fie scrisul cotidian, şi în general — care este menirea scrisului românesc.

Miron Sânger ne vorbeşte într'o scrisoare despre un aşa zis patetism. Este puţin riscată bănuiala şi observaţia lui.

Cititorul ne pretinde zilnic o reînprospătare a imaginaţiei şi o înţelegere tacită între literar rece a ziarului şi firea lui, de intelectual, sau de muncitor.

Aci este toată greutatea. Trebue să scriem zilnic nu numai pentru muncitori şi nu numai pentru intelectuali (funcţionari, etc. etc.) ci pentru toţi cei cari ne citesc (şi vă rog, chiar pentru cucoane).

Informaţie brută, sau reportajul brut, fie el cultural sau economic, edilitar sau fantezist, nu-ţi dă prilejul nici unei reacţiuni. Ori — credem — cititorul trebue întotdeauna îndemnat să cerceteze, să lămurească şi pe urmă — fie înlăuntrul lui, — fie obiectiv — să hotărască poziţia lui faţă de problema respectivă.

DESPRE MENIREA SCRISULUI? O bănuesc cetitorii. Dar — revenim — care scris? Scrisul cotidian este nervos, fără să vrei uneori chiar patetic; scrisul periodic este alta.

Adevărul este că atât cel cotidian, cât şi cel periodic, trebue să fie românesc. Deocamdată este primul popas pe care-l facem.

Desigur românesc, dar nu româneşte scriu spre exemplu şi domnii Aderca, Branişte, şi toţi «îndrumătorii opiniei publice» dela ziarele Adevărul, Dimineaţa, şi celelalte de acelaşi origină).

Ei, iată aici este problema şi secretul.

DACA IN FIECARE ZI NE-AM PREZENTA CU ARTICOLE de doctrină, de idei, cetitorii ne-ar refuza.

Scrisul este şi el o luptă. Şi încă o permanentă şi grea luptă.

Inainte lupta era mare pentru forma limbei, pentru gramatică, pentru armonie.

Astăzi deoparte este stilul încă neprecizat (poate târziu vom fi la o formă stabilită) de altă parte obiectul care determină acest stil.

SA NE INŢELEGEM DAR, ne prezentăm în scris asemenea prezentărei noastre în luptă.

Nu toată lumea se prezintă la fel în luptă.

Ceeace se impune însă, categoric este îndrăsneala. Puterea de a deschide un drum nou, lucru şi credinţă, să crezi total. Nelimitat. Infinit. Să fii fanatic. Să te prezinţi neînclinat. Să scrii cu sabia.

Şi să fii convins că învingi prin scrisul tău.

TREBUE SA SCRII CU O ANUMITA FEBRA. — In această febră să se închege sentimentele scriitorului cu sentimentele cetitorului. Şi nu trebue să aibă valabilitatea unei clipe. Este, însă, necesar să cufund virtutea momentului, pentru semnificaţia celui următor.

Vom reveni pentru adâncirea acestei probleme, într'o «zidire nouă» tihnită din cursul acestei săptămâni.

Gabriel Bălănescu

abecedar

Augurii anunţă zile mari, cer senin, holdă bună de viteji. Se'nalţă neamul peste toate cotropirile. Oamenii fac zid de oţel împotriva răului.

Basmul continuă să se desfăşoare: balaurii cad unul câte unul, prăbuşindu-se în mocirla propriei lor putreziciuni.

Care va fi sfârşitul basmului? Numai unul e posibil: binele va învinge peste orice nemernicie omenească.

Dacă însuşi Diavolul cu armia lui de întunecimi s'ar ridica — şi tot lumina va învinge, căci acesta e rostul luminii: să biruiască asupra Satanei.

E semn de apropiată înălţare suferinţa.

Fără suferinţă nu se pot căli caractere. Eroul creşte întotdeauna în suferinţă. Numai aşa poate lupta împotriva balaurului.

Gârbaciu cu o sută de plumburi li se cuvine fariseilor şi saducheilor de pretutindeni. O mână de foc îl va purta întru pedepsire.

Coordonatele frontului popular

(Continuare din pag. I-a)

până eri duşmane. Incadrează interese diverse. Numai toţi să fie contra fascismului! Contra dictaturii. Binecînţeles că o astfel de masă, de amalgam, nu poate avea nici coeziune, nici unitate de conducere. E un organism cu membrele lipite haotic şi care în fiece clipă ameninţă să se deschioleze. E lipsit mai ales de iniţiativă.

Hotărîrile — conform sistemului democratic — se iau cu majorităţi. Dar majoritate nu are nimeni în acest amalgam inform căci creaţiunea frontului popular a coincis cu celalt proces de dezagregare al democraţii, cu sciziunea partidelor. Forţele democratice mari de guvernământ s'au fărâmiţat astăzi în nenumărate părţi şi părticele astfel că nici un partid nu-şi mai poate impune voinţa printr'o majoritate massivă a corpului electoral.

Atunci intervine minoritatea comunistă: decisă, organizată şi disciplinată. Despre funcţia ei în fronturile populare în numărul viitor.

Deocamdată să reţinem aceste trei caractere specifice ale fronturilor populare: amalgam de formaţii cu mentalităţi şi ideologii diverse, lipsă de unitate şi conducere, iar în al treilea rând, lipsă de obiectiv ofensiv.

Ioan Vial

Iosif I. Gabrea

Din problemele pedagogiei româneşti

Editura Cartea Românească

Nu este alt domeniu mai de permanentă actualitate ca al pedagogiei care în toate vremurile a reţinut mintea filosofilor şi a oamenilor de doctrină. Asta atîta timp cît nu exista o preocupare de strînsă specialitate. Acum însă cînd teoreticeşte pedagogia este constituită, se caută cu totul altceva decît principii, se caută colaborarea acestora cu realităţile noastre romîneşti.

De aici pornesc şi problemele d-lui Iosif I. Gabrea, conferenţiar la Universitatea din Bucureşti, care are în urma d-sale o serie întreagă de studii de specialitate: INDIVIDUALITATE - PERSONALITATE, DIE PEDAGOGISCHE BEWEGUNG IN RUMANIEN, INDIVIDUALIZAREA INVAŢAMINTULUI, ŞCOALA ROMINEASCA, etc.

Dintru început autorul încadrează problemele pedagogice în marea problemă a tineretului de a cărui orientare depinde viitorul statului, întrucît bătrînii îi garantează tradiţiile. Deci punctul nevralgic ar fi aici într'un acord permanent, într'o copcă de colaborare a celor două realităţi funcţionale, care sînt tradiţia şi idealul.

Concluzia autorului este perfect logică. Nici tradiţie fără ideal, nici ideal fără tradiţie, ci colaborarea lor.

Dar acest tineret care reprezintă viitorul statului, trăeşte un sentiment copleşitor de inutilitate socială. Ori aici trebue să intervină un statut şcolar adaptabil destinelor statului. Toomai că acest acord lipseşte de vreme ce pe deoparte la 80 la sută populaţie rurală şi 20 la sută urbană, şcoala romînească răspunde cu ¾ tineret în şcoli teoretice şi ¼ în şcoli practice iar pe de altă parte la 27 la sută minoritari în ţară, şcoala are un procent de 41,8 la sută minoritari în licee.

DECI NE TREBUE O POLITICA ŞCOLARA IN SENSUL IMPERATIVELOR SOCIALE ŞI NAŢIONALE ALE STATULUI.

Dintre cele două sisteme pedagogice, şcoala plăcerii nu poate contribui la creiarea specificului cultural ştiut fiind că un ideal naţional cultural cere o continuă conlucrare de eforturi, o încordare de forţe psihofizice. Deci ne trebue o ŞCOALA A EFORTURILOR, în care studiul individualităţii copilului şi a individualizării învăţămîntului să se facă metodic iar şcoala sforţării să i-o insinuăm copilului, de aşa fel încît efortul să nu fie o suferinţă, *«ci să trezim în suflete eroicul»*.

Desigur că primul prag de educaţie îl găseşte copilul în familie, adică acolo de unde începe a lua deprinderile pe care greu, altă educaţie i le-ar putea devia (vorbim de cîteva din ele). Atunci, desigur că ar trebui educate fetele, viitoarele mame, în sensul acesta.

Liceul să dea elevului cultura generală, nu înţeleasă ca «universalitate», pentrucă e himeric, dar ca «totalitate», adică atît cît poate pune în funcţiune motoarele sufleteşti ale individului. Să capete apoi educaţia colaborării creatoare, iar şcoala să fie o comunitate de muncă. Mă întreb eu însă, dacă cu programa actuală, cînd elevul are ore de curs şi ante şi post meridian, nu-l face să socotească munca lui, sforţarea lui, o suferinţă. Cînd s'ar putea prea bine ca după amiezele să fie afectate educaţiei sportive, educaţiei străjereşti şi convingerii muncii de dimineaţă printr'un repaos mai larg. Altfel şcoala devine istovitoare.

D. Gabrea propune creiarea unui CENTRU NAŢIONAL DE DOCUMENTARE PEDAGOGICA, dîndu-i prin discuţia în care se angajează un larg program şi foarte utile indicaţii. In special pedagogii, specialiştii şi-ar avea la îndemînă totdeauna material rupt din realităţile respective, din experienţe vii ale trecutului.

In ultima parte a cărţii, autorul atacă cîteva PROBLEME ALE CULTURII ROMINEŞTI alegînd din galeria marilor creatori de cultură, pe pictorul N. Grigorescu.

Este o admirabilă monografie care se apropie de valoarea devenită istorică a celei a lui Vlahuţă. De altfel îl şi înţelege pe linia neamului. Mînă'n mînă cu Vlahuţă şi W. Ritter, îi prinde expresia sincerităţii şi a specificului naţional din pînzele lui celebre. Pentru toate aceste motive tineretul trebue să se poată apropia de această mare energie creatoare a artei romîneşti.

Şi pentrucă toate problemele pedagogice şi culturale le-a judecat la înalta flacără a imperativelor naţionale, d. Iosif Gabrea sfîrşeşte cele 420 de pagini ale documentatei d-sale cărţi prin problema Naţionalismului creator.

Ideea naţională trebue să fie preocuparea centrală a programelor. De exemplu la literatura română «SA SE INLATURE, PE CIT SE POATE, LITERATURA, CARE CULTIVA, SUB O FORMA SAU ALTA, PE FAŢA SAU PE ASCUNS, IDEIA DESOLIDARIZARII DE CEIACE ESTE «SPIRIT ROMINESC». Iar limba, care este adevăratul principiu al naţionalităţii să ne-o cultivăm cu mîndrie. Pentruca astfel să întreţinem încrederea şi optimismul tineretului în puterile, instituţiile şi menirea neamului».

D. Iosif I. Gabrea ne-a dat o carte de probleme mari şi actuale, pe care le-a încadrat în marea problemă istorică a neamului nostru: crearea şi prăzmuirea unei NAŢIUNI PERSONALITATE.

Pentru limpezimea ideilor, pentru sinceritatea ştiinţifică a studiilor, şi mai ales pentru atmosfera de aprig naţionalism sociologic în care samănă idei nouă pentru probleme vechi şi actuale, noi depunem aici sigiliul nostru modest.

ION BALEANU

VIAŢA POLITICĂ

Pentru cel mai trist cadavru

(Continuare din pag. I-a)

nosc a-l fi învăţat câteva lucruri despre proprietate, despre capital, a-l fi iniţiat în anumite legi ale burgheziei — din care totuş am dezolarea să ştiu că până azi n'a priceput aproape nimic. Politiceşte, eu l-am îmbrâncit în *Liga* d-lui Cuza — el era tot cu haosul, în punctele cardinale! — dar pentru acest singur necaz pe care i l-am făcut marelui om, îi cer şi astăzi iertare! Ştiţi cum s'a purtat Crainic aici, ştiţi cum a trebuit să fie exclus, rapid, fără vorbă multă, rămas pe trotoar de unde venise — vagabond neinteresant.

Dar, lăsat de capul lui, ştiţi mai ales cum s'a purtat Crainic pretutindeni, în toate părţile pe unde-a trecut...

A dat cu piatra în toate geamurile de pe drum...

Inhămat la «eroism», sărmanul — el care n'a fost niciodată atât, atât de viteaz... — a dat într'un proces dureros, spectacolul lamentabil care se ştie, unde mila te făcea să uiţi tot! S'a lepădat universal de ce proclamase că rezumă credinţa lui pân' atunci...

Şi niciodată n'am văzut un om dârdâind mai convins şi niciodată curagiul unui om n'a înăduşit mai mult! L-am văzut tremurând, inconsolabil, subt râsul abia reprimat al celor cari nu se mai săturau să-l privească... Desgustul judecătorilor militari, obicinuiţi cu alţi cavaleri, a fost atât de categoric încât verdictul lor e un stigmat care plesneşte şi azi ca un bici pe obrazul unui om predestinat în ridicol, rătăcit unde nu-şi găsea locul, condamnat să trăiască într'o stranie neputinţă. Singur Crainic într'adevăr a fost — dacă se poate spune — «achitat» cu numărul minim de voturi (ceilalţi, cu UNANIMITATE de voturi!), lăsat astfel, nefericitul, să-şi târască mai departe prin vieaţă laşitatea lui grafiată.

După aceasta, fireşte, Nichifor Crainic a trebuit să înjure urgent un om pe care-l proclamase, tot el, «flăcăul cu ochi de azur» (ce simpatică poesie!) şi Arhanghelul nu mai ştiu cum...

Dar numai pe el l-a înjurat? Ar fi puţin...

L-a înjurat Nichifor Crainic şi pe d. Vaida, — fiindcă, mă rog, domnilor, «Vaida e franc-mason»! Şi Nichifor Crainic a descoperit asta într'o seară penibilă când d. Vaida, prim-ministru, l-a ţinut la scară şi i-a trimis vorbă de două ori prin directorul de cabinet că «NU-L PRIMEŞTE» — iar el, Crainic, venise acolo cu o chestie foarte gravă, foarte secretă, foarte presantă şi foarte financiară mai ales...

Acum se pricepe poate mai bine dece d. Vaida e atâta de «franc-mason» la «SFARMA-NAŢIONALISM»! Dar nu-i aşa că trebuia spus?...

L-a înjurat Nichifor Crainic — singur pe toată ţara! — l-a înjurat şi pe A. C. Cuza, fiindcă A. C. Cuza care toată vieaţa a ştiut să trăiască sărac, n'a întârziat să priceapă că un domn din partidul lui iubia prea suspect, prea insistent, prea... concret, un anumit minister de externe şi cam tot ce se putea găsi pe acolo... Şi atunci d. Nichifor Crainic a fost obligat să rămână numai cu ministerul lui de externe..., şi cu tot ce se poate găsi pe acolo!

L-a înjurat d. Nichifor Crainic şi pe Octavian Goga — fiindcă *mă rog, domnilor, Goga e franc-mason*! Şi e adevărat că Goga e franc-mason — cum să nu fie, vedeţi şi d-voastră! — din moment ce n'a acceptat să dea rang în partid unui om care are alt «rang», cum v'am spus, la externe...

A mai rămas vreunul? Nu, TOŢI ŞEFII NAŢIONALIŞTI au fost înjuraţi la SFARMA-NAŢIONALISM, dar absolut toţi, — fiindcă nu-i altul rostul acestei mizerabile fiţuici decât să insulte, să destrame şi să rupă tot ce s'a clădit până azi!

Şi când a terminat cu toţii fruntaşii resurecţiei româneşti de azi, Nichifor Crainic a căutat cu sete tot ce-ar mai fi putut găsi «naţional» — par'că anume să nu scape nimeni neînjurat de furia oarbă a unei sterilităţi care altfel nu s'ar putea satisface. ACEASTA NEPUTINŢA, ACEASTA STERILITATE IREMEDIABILA — E AICI TOT SECRETUL BOALEI NEFERICITULUI OM FLAMAND DE O PUTERE PE CARE N'O VA AVEA NICIODATA, CARE N'A FOST LASATA, IN LOTUL DESTINULUI SAU...

Il înjură regulat pe Nae Ionescu, — fiindcă Nae Ionescu interesează anumite elite dela noi sau fiindcă-i iubit de studenţi, în timp ce el, Crainic, e huiduit de tineri de câteori încearcă să-şi organizeze conferinţe prin colţuri de ţară. L-a înjurat — şi n'a obosit! — pe Pamfil Şeicaru, fiindcă acesta a triumfat şi n'a vrut, şi nu vrea şi n'o să vrea niciodată să ştie de săracul om care-l latră de ani de zile. Iar astăzi eu nu-i dau un an — dar exagerez! — nu-i dau o jumătate de an ca să înjure şi *Universul* unde-şi găseşte adăpost acum.

In sfârşit mă înjură pe mine — şi mă înjură perfid! Pune o slugă să-mi asvârle în cap tot ce are în casă murdar — şi are destul... Mă înjură infam, fiindcă, dincolo de mine, nu ezită să atingă un lucru mai delicat, tot ce ştie că respect şi stimez şi iubesc şi mi-e drag mai mult — un ton pe care n'aş putea să-i răspund decât fiind şi eu tot un apaş de presă. Mă va sili oare să-l urmez pe drumul lui? Poate că aş isbuti — dela distanţă — s'o fac! Şi atunci — el ştie mai multe — nu-i prezic deloc un sfert de oră prea fericit...

Dar dece mă înjură, în definitiv? Iată, eu de o lună de zile, mă sbat — să-l cruţ... Nu mi-au ajuns atâtea avertismente câte i-am dat de aici. Săracul, îşi făcea iluzia că cineva încă ar mai găsi interes polemizând cu el... Dar i-am trimis prieteni comuni — d-rul Voiculescu, printre aceştia — să-i spună că e ceasul ultim să-şi bage minţile'n cap! Le-am dat libertatea, i-am rugat să vorbească ei cum vor, cum ştiu — să-l convingă oricum că mai sunt cel puţin câteva lucruri de păzit. Să amâne chestia asta, cu polemica, pe altădată... Eu acum nu prea am timp, chiar dacă el are mai mult!

Dar tot efortul meu, imposibil, l-am văzut deunăzi abia când, pentru acelaş sfârşit, ca o ultimă încercare, l-am adus pe Crainic în faţa unuia din cei mai generoşi prieteni comuni — un confrate de nobleţe şi eleganţă căruia trebuie să-i mulţumesc şi aici.

De data asta Crainic şi-a dat toată măsura. Dorinţa mea — care am fost cel provocat! — de a termina scandalul, el a numit-o... şantaj!

— *Aha!, va să zică dacă nu ne împăcăm, mă înjuri: iată şantajul!*

M'am uitat la el ca la un nebun. Şantajul totuş avea să-l comită el imediat. Incolţit de întrebări, pus la zid cu câteva zeci de mii de lei pe care mi le datorează şi azi, nenorocitul a început să vocifereze... Avea ceva de borfaş, în toată alura, care m'a întristat! Şi ultimul argument al acestui teolog şi al acestui creştin, a fost (faţă de martor):

— *Dacă spui ceva de mine, te rup în bătae!*

Eu n'am să strig: «iată şantagiul» — asta se vede (adică să nu denunţ nimic din mizeria lui — că mă bate el, Crainic!); dar am să spun totuş: iată-l pe teolog, iată-l pe creştin: iată-l pe Crainic!

Dece nu l-am plesnit atunci? Poate a fost — vă jur! — mila omului ăsta, atât de căzut! Poate a fost, desigur, stima ospitalităţii pe care o primisem — un om civilizat care merita alt spectacol...

Dar acum eu tot nu pricep dece era Crainic ăsta atât de viteaz într'un birou unde se ştia destul de bine păzit! Dece nu mi-a dat *rendez-vous* la... *Leul şi cârnatul* de pildă, unde de câte ori a vrut bătae, a avut! E ceeace i-am spus eu pe loc:

— *Pe mine nimeni nu m'a bătut, fără să-i răspund!*

Şi de aceea acum îl poftesc, la rândul meu, unde vrea. Il voiu pofti chiar la Parchet! Fiindcă trebue să vă mai spun un cuvânt:

Crainic îmi datorează de ani de zile vreo 40.000 lei. Niciodată n'a avut să mi-i dea! Dar i-a găsit uşor când şi-a făcut SFARMA NAŢIONALISM pentru ca astfel, la o revistă făcută cu banii mei, să fiu cel dintâi înjurat!

Dar poate e mai bine aşa. Eu însumi, care am impus destulă tăcere, de acum nu voiu mai avea niciun drept să opresc în această gazetă lichidarea deplină a unui om care şi-a făcut din condei o meserie dezonorantă.

Se va pricepe astfel şi mai bine dece ne înjură Crainic! Dece? Doar eu nu i-am refuzat nici-o subvenţie! Nu l-am dat afară din niciun partid... L-aş fi lăsat în sfârşit să moară în tihnă, înecat de propriul său venin!

Dar mă înjură — şi asta pricep! — fiindcă nu m'am solidarizat cu campania lui anti-naţională dela SFARMA-NAŢIONALISM!

Mă înjură, mai ales, fiindcă vede că triumfă aici un mare ziar românesc.

Mă înjură, în sfârşit, fiindcă acesta-i destinul lui Crainic de acum înainte: să scrie foarte prost şi să înjure cu biata lui slovă fără puteri, — tot ce e românesc, naţional.

Şi atunci e bine, totul e bine. Mă uit la el acum, îl privesc cum tremură de fiere citind articolul ăsta! Cum îşi tocmeşte bătăuşi să mă pândească la colţ de stradă. Şi pricep cum un om a putut să cadă chiar mai jos decât acolo unde, mai mult, nu mi s'ar fi părut posibil...

De aceea n'am făcut aici cu plăcere toaleta mortuară a lui Nichifor Crainic. Am făcut-o dimpotrivă cu o strângere de inimă pe care cel puţin câţiva prieteni o ştiu: lângă omul ăsta îngrozitor sfârşit, — e un adevăr că eu însumi îngrop deopotrivă, câţiva din anii mei cei mai naivi. Dar a fost bine să fug mai curând. E o imagine de coşmar!

Dacă aţi privit vreodată, pe un platou de execuţie al vreunei cazărmi, un om degradat căruia i s'au rupt epoleţii şi rămâne, aşa, răvăşit, cu ochii holbaţi, scuipat şi nedemn, când din toate părţile se aude huiduiala oamenilor cinstiţi — încă n'aţi putea să imaginaţi povara de groază şi desnădejde cu care se coboară acum subt pământ cel mai trist cadavru din câte-am văzut.

TOMA VLĂDESCU

P. S. — *A propos:* sper că numărul viitor al *Gândirei* — biata revistă sugrumată — va apare fără numele meu pe copertă. In oric caz, acum cel puţin, mi se pare că am dreptul s'o cer...

T. V.

Importantele declaraţii ale d-lui Vaida Voevod

Politica externă. Problema succesiunii

Eri dimineaţă a avut loc la sediul central al organizaţiei din capitală a „Frontului Românesc", consfătuirea şefilor de organizaţii sub preşedinţia d-lui Al. Vaida.

In numărul nostru de eri am redat un rezumat al importantelor declaraţii politice, făcute cu acel prilej de d. Vaida Voevod. Publicăm azi aceste declaraţii complecte.

Primit cu ovaţii de numeroasa asistenţă d. Vaida îşi începe discursul prin a aduce omagiul adunării M. S. Regelui.

După ce — pentru a spulbera unele svonuri colportate în ultimul timp, — anunţă pe cei prezenţi că a fost în audienţă la M. S. Regina Maria pe care a găsit-o perfect sănătoasă, d. Vaida îşi începe expunerea.

UN BILANŢ

Şi acum să trecem la bilanţul nostru. Inainte cu doi ani — îmi pare rău că gazetarii nu-şi iau osteneala să cerceteze colecţia ziarelor — când am pornit acţiunea noastră, eram timbraţi din toate părţile de nebani şi de trădători ai intereselor naţionale. Pe atunci se admitea să discuţi orice fel de teorii, să faci dialectică antisemită şi naţionalistă, să cântăreşti tot felul de doctrine, să le sugerezi cu candoare pentru uzul neamului românesc, dar un lucru nu se admitea: să vorbeşti despre proporţia şi despre drepturile noastre etnice, pierdute şi lăsate în părăsire prin abuzul străinilor şi prin tembelismul valahului.

De pretutindeni acţiunea noastră a fost barată cu adversitate, iar aceia cari trebuiau să ne înţeleagă în primul rând, pentrucă din mijlocul lor am pornit, ne-au opus un „nu" hotărît.

Se argumenta împotriva noastră cu principiile dela Alba Iulia, cu Liga Naţiunilor, cu mărita Constituţie şi cu alte argumente isvorîte din acel sentiment lipsit de demnitate, ciuburic, tot ceeace face străinătate, care ne face să maimuţărim la fel cu coteriile de ciocoi de prin tea, indiferent dacă ne corespunde şi nouă, sau nu.

S'a spus că vom pierde Franţa şi iată că nu am pierdut-o. Mărita Constituţie o poate viola orice ministru, mic sau mare, căci nu se pâră nimeni. Dar nu cumva să-i dai o altă interpretare raportată la drepturile neamului românesc pe planul Româniel Mari!

Azi când facem bilanţul, trebue să ne declarăm satisfăcuţi.

Analizând apoi rezultatul voturilor din recentele alegeri comunale şi judeţene constată cu satisfacţie biruinţa „Frontului Românesc" şi mulţumeşte acelor care au contribuit prin munca lor la reuşită.

Mai departe d. Vaida spune:

«Să ne închipuim acum nişte alegeri ca acelea conduse de mine ultima oră, cu zestrea guvernamentală obicinuită, care ar completa voturile obţinute de noi şi vom vedea că singuri, am obţine mult mai numeroase voturi decât în colaborare cu alte partide, cari se menţin la stadiul de mici râuleţe, şi nu vor să fie în «Frontul Românesc». Ei bine, vor mai rămâne o oarecare vreme, râuleţe, pe urmă vor seca şi vor deveni bălţi şi băltuţe.

Realizarea unui organism românesc

Accentuez din nou că datoria tuturor este de a contribui la realizarea unui unic organism românesc pe care îl vom numi, nu interesează cum, fie uniune, fie front naţional, fie altfel. Pe mine nu mă interesează capul şi nu mă voi prevela de meritele şi de răspunderea istorică.

D. VAIDA VOEVOD

Nu mă interesează decât ajungerea ideii pentru care luptăm, la triumf, — nu persoana mea, în această luptă, pe care o conduc cu orgoliul de a vedea pornindu-se o chetă din partea vre-unei cucoane, pentru a mi-se ridica undeva un mic bust». (Aplauze entuziaste).

APROBARI UNANIME

In acelaş ordine de idei, însumând biruinţele ideologiei «Frontului Românesc» se cuvine să înregistrăm admirabla atitudine a avocaţilor români, în frunte cu d. I. Gr. Perieteanu. In numele ţării, nu numai a «Frontului Românesc», d-sa şi d. Istrate Micescu merită cele mai vii felicitări. (Aplauze îndelungate).

Dar eri am mai înregistrat un eveniment de care trebuie să mă ocup. Este congresul federaţiei profesioniştilor intelectuali, care a cerut în unanimitate românizarea tuturor profesiunilor.

ŞI CEVA DESPRE GUVERN

Vă aduceţi aminte că guvernul a venit la putere cu un program clasic liberalist. Sunt aici în sală o seamă de profesori universitari, de sociologi şi de intelectuali obicinuiţi cu tainele ideologilor. Pe toţi aceştia îi întrebi: mai observă în practica guvernului măcar un bob de meiu din doctrina şi ideologia clasic liberală?

Toate acestea s'au evaporat. Au venit la putere cu un program pe baza căruia M. S. i-a onorat cu înalta Sa încredere. Timp de 4 ani, au realizat ceeace au putut. Acum vine ultimul sfert de ceas. In vederea acestuia, au ciupit, şi-au însuşit, au plagiat, (alţii zic că au furat) cu două mâini din tezele «Frontului Românesc». Au făcut acest lucru spre a-şi putea aranja o platformă pentru viitor, pentru a putea invoca faptul că ei au venit cu proporţionalitatea, cu reglementarea trusturilor, cu protecţia muncii naţionale, cu paşaportarii etc.

Despre democraţie

Cu toată schimbarea de atmosferă care s'a produs în ultimii doi ani, se mai discută încă şi azi cu persistenţă despre democraţie, despre dreapta şi stânga.

Să ne lămurim. Democraţie înseamnează azi, stânga, cu tot cortegiul ei de idei revoluţionare, propaganda liberă pentru colhozuri, portretul lui Stalin expus peste tot, variatele imprimate din Moscova, aflătoare la toate chioşcurile şi în toate gările, în frunte cu Constituţia sovietică, vândută pe 4 lei, tipărită pe hârtie velină. Toate acestea sunt lucruri democratice, după cum democratic este şi a te văicări că la procesul Anei Pauker, nu au fost admişi 2000 de martori cari ar fi constituit o adevărată adunare populară.

In schimb a pretinde să ţinemă de interesele ţării în sens naţionalist, nu este democratic!

Tuturor democraţilor de acest fel ar trebui să li se aplice democraţia din Rusia şi din Spania unde se devastează bisericile, unde oamenii se vânează ca iepurii.

Democraţia adevărată înseamnează că poporul are putinţa de a se ridica pe scara ierarhică a societăţii de jos în sus. Dar a fi pui de valab, nu constituie un privilegiu neo-feudal. Fiecare generaţie trebuie să-şi creieze elitele prin truda ei.

CAND EŞTI IN OPOZIŢIE ŞI... CAND VI LA GUVERN

Din 1920 şi până azi, am avut vre-o 27 şefi de guvern şi hecatombă de miniştri. Numai guvernul actual a avut în cursul celor patru ani vre-o 48 de miniştri.

S'a selecţionat oare în acest timp o elită?

Programele partidelor politice sunt foarte frumoase. D. Ion Mihalache a subliniat că doreşte ca oraşul Câmpulung din Muscel să ajungă o staţiune pentru tuberculoşi. A mai cerut înfiinţarea unui tren direct până la Braşov. Să se facă, deşi d. Mihalache nu ştiu dacă îşi dă bine seama ce înseamnă a se duce între musceleni, o mulţime de tuberculoşi. Eu am vrut numai să vă arăt cum d. Mihalache la Muscel, la fel ca d. Inculeţ la Giurgiu, fac demagogie. Acestea sunt partidele politice. Toate fac făgăduinţe în vederea alegerilor, dar când ajung la guvern, nu mai există nici o deosebire, în felul cum îşi rezolvă făgăduinţele. Ce deosebiri ideologice mai sunt atunci între partide?

COCKTAYL-UL PARTIDULUI NAŢIONAL ŢARANESC

Ce distanţă s'a parcurs din 1935 când eu am fost declarat în afară de disciplina statutară a partidului şi până azi. Pe atunci exista «statul ţărănesc» şi se spunea că eu îi împiedec pe şefi de a ajunge la putere. Azi nu mai există indisciplinaţi, dar la putere tot nu sunt.

Dar în cârca partidului naţional-ţărănesc se mai află şi chestia constituţională. Pe vremea aceea d. Mihalache spunea că nu primeşte puterea decât dacă se admit condiţiile sale constituţionale.

Azi d-sa zice: Doamne dă-ne odată puterea şi fără condiţiile pe care le-am precizat, căci ne prăpădim de atâta refacere în opoziţie.

Observaţi câtă schimbare de tactică în acest timp. D. Maniu a plecat în străinătate cu doi domni, ca să se întâlnească cu d. Titulescu. In acest timp, d. Mihalache, poate reclama puterea fără condiţii.

Adio «Front Romnâesc», se spune prin cluburile lor. Adio putere, căci acum se cloceşte tactica cea mare, a cocktayl-ului Mihalache-Lupu - Maniu, eromatizat cu vanilină din Erzerum.

Politica externă

Să trecem acum la politica externă, deşi în această materie toată lumea e specializată de când e la modă ca să se discute în stradă. Voi formula părerea mea referindu-mă la Ionel Brătianu. In 1914, ni s'a deschis fruntaşilor ardeleni graniţa ca să venim la înmormântarea marelui Rege Carol I. Dar ni s'a făcut acest favor numai cu condiţia ca să încercăm să determinăm pe fruntaşii vieţii poloitice din România ca să intre în războiul alături de Puterile Centrale. Ionel Brătianu, care era un om precaut şi discret, ne-a primit numai pe mine şi pe Aurel Vlad. I-am spus:

— Domnule Brătianu, să terminăm mai întâi partea oficială a misiunii noastre, pentruca să putem vorbi apoi mai liniştiţi despre ale noastre. Sunteţi invitaţi de către disiguitorii monarhiei habsburgice ca să mergeţi cu Puterile Centrale. Ce răspuns să le dăm la întoarcere?

Brătianu a tăcut un moment, pe urmă a spus:

— Tatăl meu a făcut politică cu Tripla Alianţă şi cu Puterile Centrale. Eu am urmat această politică. Politică externă poţi să faci împotriva sentimentului public, dar războiu nu. Dacă Puterile Centrale doresc să mergem cu ele, să creieze astfel de stări, ca opinia publică românească să vroiască a merge cu ele lo

Ei bine, de multe ori îmi pare rău de fondurile cari se cheltuiesc cu telegrame, cu interviewuri şi cu atâtea acţiuni mai mult sau mai puţin diplomatice, căci este trudă inutilă. La o înţelegere se ajunge numai în mod natural şi raţional.

Iubi, te poţi, dar întrebarea este te poţi şi înţelege?

Aşa este şi între state.

Acestea spuse trebuie să declar că sunt îngrijorat. Nu pentru «Frontul Românesc» ci pentru politica noastră externă. Prea este

(Continuare în pag. V-a)

Partidul naţional-creştin şi situaţia politică

D. prof. A. C. Cuza preşedintele partidului naţional-creştin care trebuia să sosească în Capitală Miercuri seara, a venit în Capitală încă de Vineri seară, părăsind brusc capitala Moldovei. Sosirea preşedintelui suprem pe neaşteptate în Bucureşti, a dat naştere la tot felul de svonuri, în legătură strânsă cu situaţia politică.

Totuşi, sosirea d-lui Cuza a fost legitimată de situaţia politică, care dacă aparent pare a fi lămurită, în fond — evenimente socotite în lagărul naţionalist — extrem de importante, cereau ca prezenţa profesorului dela Iaşi în Bucureşti să fie imediată.

D. prof. Cuza a avut în acest interval — dela sosirea d-sale şi până astăzi — numeroase întrevederi cu d. Octavian Goga, preşedintele partidului naţional-creştin, întrevederi în care, conducătorii partidului, au convorbit îndelung, asupra situaţiei politice, acum în momentul când se va pune în discuţiune problema succesiunei.

Deasemenea d-nii A. C. Cuza şi O. Goga au studiat amănunţit rezultatele alegerilor judeţene şi comunale, orientându-se după datele oficiale, de până acum.

CONCENTRAREA FORŢELOR DE DREAPTA?

S'a vorbit în ultimul timp, foarte insistent de o concentrare a forţelor de dreapta. Natural, partidul naţional-creştin în toată atitudinea lui, dela creiarea sa — 14 Iulie 1935 — şi până astăzi, a fost partizanul sincer şi imediat, al acestei concentrări. O singură dorinţă a exprimat neîncetat conducerea, şi anume, crearea unui program minimal de guvernare, pe baza lozincei cuziste: Hristos, Rege, Naţiune.

Sosirea în Capitală a d-lui Vaida-Voevod, a făcut să se vorbească acum din nou, de posibilitatea unei conlucrări. In acest scop, au avut loc numeroase întrevederi între toţi conducătorii naţionalişti dela noi.

D-nii A. C. Cuza şi O. Goga în principiu sunt pentru această conlucrare, socotind că tendinţelor de concentrare a celor de stânga, o unire a dreptei naţionale, nu poate fi decât bine venită.

Cu toate că până în prezent nu s'au efectuat decât 12 alegeri judeţene — din 71 — şi foarte puţine alegeri comunale, totuşi din rezultatele totalizate până acum reese clar şi precis, faptul că partidul naţional-creştin se află în fruntea opoziţiei. Mistificările copilăreşti ale presei democrate, că partidul naţional-ţărănesc ar fi primul din opoziţie, cad imediat, în momentul când orice cercetător obiectiv, studiază tabelul oficial al alegerilor efectuate până acum. In adevăr, rezultatul de până astăzi al acestor alegeri este următorul: la alegerile judeţene au obţinut: guvernul 89.591 voturi, partidul naţional-creştin 74.135 voturi, iar naţional-ţărăniştii 70.102 voturi.

D. OCTAVIAN GOGA

Iar la alegerile comunale avem următorul rezultat: guvernul 480 mandate, naţional-creştinii 412 mandate, ţărăniştii abea 189 mandate.

Deocamdată partidul naţional-creştin, aşteaptă încrezător desfăşurarea celorlalte alegeri, ce se vor termina în luna Iunie

La 21 Mai partidul naţional-creştin va sărbători pe d-nul A. C. Cuza, printr'un prânz ce va avea loc la «Luzana», în prezenţa tuturor conducătorilor din ţară. Cu această ocazie atât d-l A. C. Cuza cât şi d. Octavian Goga vor face importante declaraţii privind succesiunea şi poziţia partidului naţional-creştin.

Putem totuşi, desprinde de pe acum atitudinea conducerii partidului naţional-creştin în această chestiune, dacă vom analiza, o declaraţie a d-lui prof. A. C. Cuza, făcută recent, într'un grup de prieteni.

Preşedintele suprem al partidului a declarat:

«Situaţia politică internă o putem caracteriza în două cuvinte: TRISTA ŞI IMBUCURATOARE. Tristă: dacă o privim în rezultatele acestei politici — a partidelor — de până acum. Imbucurătoare: dacă ne uităm la admirabila trezire a naţiei româneşti împotriva acestor partide, care au ruinat-o prin însăşi fiinţa lor ca partide, preocupate în mod fatal numai ca să-şi satisfacă partizanii, în paguba ţării.

Partidele sunt perimate şi înstrăinate. Din cauza aceasta situaţia politică internă se complică ŞI SE LAMUREŞTE IN ACELAŞ TIMP.

Se complică: Cui să încredinţeze M. S. Regele guvernul?

Imediat după sărbătorirea dela 21 Mai, se va convoca marele consiliu al partidului şi se va hotărî definitiv, toată activitatea organizaţiei, ce va fi îndreptată, atât în contra guvernului, cât şi în contra partidului naţional-ţărănesc.

Dem. Şuţu

SPORT

Venus între tâlhari

Nu mai este nici un secret — nici măcar pentru ultimul naiv — că în sportul nostru — vastă şi încâlcită Vlăsie — se tâlhăreşte cu obrăznicie neruşinată, se fură grosolan sau subţire, se măsluieşte şi se trag cacialmale ca în cel mai ordinar tripou. In această Vlăsie sportivă se găsesc tâlhari de toate dimensiunile, dela neinsemnatul uşier care-şi ciupeşte polul pentru a-şi spune mai de vreme ce arbitru şi s'a fixat, până la banditul cu fluer, care-şi fură matchul cu impertinenţă, protejat de zăbrelele înconjurătoare şi — neruşinată obligaţie regulamentară! — chiar de jucătorii tâlhăriţi. Intre aceste două tipuri de ocnă sportivă se găseşte o întreagă gamă de hoţi, sperţari, ciubucari, tâlhari şi chiar criminali, cari măsluesc adevărul la diversele mese verzi ale diverselor comitete şi comiţii. Printre aceştia, oamenii cinstiţi devin microscopici.

Eterna victimă a acestor escroci de calibru divers, VENUS, a fost nevoită să constate încă odată că este periculos să-şi părăsească climatul său alpin pentru a se aşeza, chiar vremelnic, alături de indivizi cărora le convine atmosfera pestilenţială a băltoacelor morale.

Ni s'a părut totdeauna curioasă tovărăşia dintre Venus şi Ripensia. Era ceva care scârţâia totdeauna când se anunţa câte un turneu internaţional organizat de aceste două cluburi, între care nu poate fi nimic comun decât faptul că ambele practică jocul cu mingea rotundă. N'am relevat însă niciodată această discrepanţă, deoarece am sperat că diriguitorii Venusului urmăresc o ameliorare a legăturilor dintre români şi minoritari. Ei bine, dacă Venus a urmărit acest scop frumos, s'a înşelat amarnic. Ripensia n'a priceput nimic din toate acestea şi în loc să întindă şi ea o mână, a muşcat tâlhăreşte mâna ce i s'a întins. Aşa se explică dece minoritarii dela Timişoara, fără nici o şansă în campionat, au măcelărit criminal jucătorii Venusului, cărora le revine onoarea — ca o răsplată a virtuţilor lor sportive — să ne reprezinte peste câteva săptămâni într'o mare competiţie internaţională.

Dobay a rupt cu bocancul gura lui Burdan; Agner i-a umflat genunchiul lui Andrei Bărbulescu şi l-a lovit pe Dan Gavrilescu; Bürger şi-a făcut datoria faţă de Humi, iar Dehelcanu, ca un act de credinţă faţă de stăpânii săi minoritari, l-a scos din luptă pe Feraru. Tâlharii dela Timişoara au dat un straşnic avertisment conducătorilor Venusului, cari pentru viitor trebue să-şi caute tovărăşii mai convenabile. Să nu mai umple de bani pe cei cari nu merită.

Dar epopeea dela Timişoara are un capitol mai interesant, al cărui erou este prea bine cunoscutul bandit cu fluer Tică Iliescu. Acest individ căruia natura i-a dat minte şi cinste în aceeaş măsură în care l-a proporţionat la dimensiunile unui viţel tâmpit, şi-a permis la Timişoara o măgărie care a întrecut cu mult orice faptă din vastul său cazier. Tică Iliescu, vânzătorul de stambă din Bărăţie, este convins că-şi poate vinde conştiinţa tot aşa cum îşi vinde şi mordalele: cu metrul, cu cotul, pe preţ mai mare sau mai mic şi totdeauna cu câte o ciupitură măcar de un deget. Aşa se explică goalul pe care Ripensia nu l-a marcat, dar pe care l-a primit cadou dela Tică. (Colea Vâlcov, pe linia porţii, a respins printr'o lovitură de picior shootul lui Dobay. Tică Chiorul a văzut însă mingea în poartă.) Bandit. Bandit demn de penitenciar.

Dar în toate aceste întâmplări Venus are o mare parte din vină. Cum am spus mai sus, Venus trebue să rămână în lumea lui românească şi cinstită. Aşa cum s'a scăpat de un Ciurel, Kroner sau Vasile P., trebue să-l evite de acum înainte şi pe Tică Iliescu, care nu poate evada dintre stamburile cu miros de ticăloşie, chiar dacă se îmbracă în chiloţi şi-şi bagă un fluer în gură. Iar pe Ripensia s'o lase la gulaşul său cu paprică.

Virgil Popescu

PUNERI LA PUNCT

In pagina sportivă a «Capitalei» îşi face de cap un trepăduş gazetar sportiv, chipurile român, jucător ratat, declarând cu satisfacţie că un oficial i-a spus că nu vom întrebuinţa împotriva Belgiei jucătorii «tineri».

«Nu putem întrebuinţa într'un match aşa de important ca acel cu Belgia, jucători tineri» — scria reporteraşul cu românism de cinci sutari, înţelegând fireşte prin jucători tineri jucătorii români. Cu alte cuvinte că nu putem româniza echipa naţională într'un match aşa de «important». Dar, atunci când jucăm cu Belgia? Am învins Polonia cu o echipă românească acum doi ani, e mai tare Belgia ca Polonia? Şi pe urmă vrem să ştim un lucru anume, cine a dat rezultate mai frumoase în faţa Ujpestului. Victoria cu tinerii românaşi sau Rapidul cu epavele ungureşti. Aşteptăm lămuririle trepăduşului cu românism de cinci sutari.

In comentariile sale obişnuite N. Grămătic aminteşte după matchul Ujpest-Rapid, în care Baratky a fost subt orice critică şi a fost ridiculizat de public cu apostrofa de minunică, de tentativa aventuririlor selecţioneuri când au scos din echipă, deşi jucase admirabil, un jucător de talia lui Petea Vâlcov numai ca să vâre pe gâtul publicului într'un match internaţional epava ungurească.

Ne amintim şi noi de acel penibil sfert de oră al lui Baratky când echipa românească s'a destrămat, iar epava a trebuit să părăsească terenul în huiduelile publicului. Prin reintroducerea lui Petea echipa şi-a regăsit eficacitatea şi până la sfârşit a învins cu 4-1 Polonia. Atunci am înţeles noi foarte bine dece de câte ori a jucat între maghiari, Petea Vâlcov a fost «lucrat» totdeauna. Numai ca să se dovedească necesitatea unui Covacs, Baratky ori Bodola şi alte «minuni».

Studenţii maghiari învinşi la Cluj

Eri s'a disputat la Cluj, întâlnirea footballistică între studenţii români şi cei maghiari.

Victoria a revenit echipei româneşti cu scorul de 3—1, după ce la pauză conducea cu 2—0.

Au marcat în ordine: Szanislo, Gică Popescu, Gonda pentru unguri şi, iar Gică Popescu. Echipierul Sportului Studenţesc a făcut dealtfel o partidă excepţională, fiind, împreună cu Duce, cel mai bun de pe teren.

D-l Rusu Gabriel a condus formaţiile:

STUDENŢII ROMANI: Moldovan (U.), Duce (Sp. S.), Iancovici (U.), Drăgan (Sp. S.), Gain (U.), David (U.), Draga- Ploeşteanu, Szanislo (U.), Titi Dumitrescu, Gică Popescu (Sp. S.).

ST. UNGURI: Pakay, Nemeş, Toth III, Molnar, Balasz, Jenny II, Jenny I, Gonda, Aranyorsy, Toth II, Sezeny, Iovanny.

Sportul în R-Vâlcea

Rîmnicul Vîlcea este un vechiu centru sportiv care a avut vremurile lui de glorie şi este pe pragul altora. (A fost un timp cînd pe o rază care îngloba Craiova, Piteştiul, Sibiul, footballul i-a adus numai victorii). Vom spune aici cîteva cuvinte despre C. A. V. («CLUBUL ATLETIC VILCEAN») care actualmente reprezintă toată activitatea sportivă a oraşului. Clubul are 4 secţii: nautică, iarnă, mingi şi atletică. In nautică, clubul şi-a constituit o echipă de plonjeonişti şi una de waterpolo. Echipa de football se bucură de prestanţa a 12 goaluri marcate în ultimul ei match. Iar echipa de volley nu poate avea adversar. Sunt cîteva talente la ping-pong care ne-ar face mai multă cinste decît jidanii şi ungurii dela olimpiadă. Secţia de turism, de curând constituită, e în perspectivă activitate.

Antrenamentul general e baza, pe atletică şi cum membrii sînt toţi de o tinereţe adolescentă, rîvna lor şi dragostea de club îi face să realizeze lucrări bune. Aşa cum ne spune unul din inimoşii ei conducători: «pornind dela prietenie, am ajuns la camaraderie sportivă, unitate de vederi şi acord de caractere».

La rîndul nostru, spunem băeţilor dela C. A. V., că îşi vor păstra clubul atita timp cit vor şti să facă din el o ŞCOALA DE CARACTERE ŞI DE AMBIANŢA MORALA.

Totdeodată aflăm că se construeşte un stadion. Deaceia sugerăm ideia celor care-l patronează, când va fi terminat, ar putea apela la serviciile C. A. V.-ului. Pentrucă:

tot ce este bun în oraş, tînăr şi românesc se află în acest club.

Bine înţeles cu această tranzacţie: grija materială şi problema oficializării s'o aibă stadionul, iar conducerea spirituală şi tehnică să rămână clubului, pe care-l sfătuim să trăiască în spiritul şi orientarea primită dela întemeetorul ei.

Vom mai reveni.

I. B.

Carnet

Un «englez» dela Gazeta Sporturilor încearcă să facă un spirit pe socoteala mea. Spiritele îmi fac o deosebită plăcere — cele bune bine'nţeles, fiindcă cele proaste nu există — chiar dacă sunt făcute de englejii de Văcăreşti. Am întors numărul cu pricina al susnumitei gazete pe toate feţele, dar n'am găsit «spiritul» pe care mi-l semnalase, dealtfel, un redactăr, coleg dela autor. Iitr'un târziu îmi găsesc numele consemnat în mijlocul unei bâlbâeli oribile, ruşinoase. Şi fiindcă d. autor n'a avut curajul paternităţii — aşa un părinte denaturat! — şi-a pus spiritul în gura unui jucător de rugby, pe care nu l-am cunoscut niciodată şi despre care n'am scris nimic în viaţa mea. Vă mărturisesc cinstit că m'au întristat totdeauna sforţările numitului redactăr dea şerpui prin morfologia şi sintaxa limbii româneşti. Imi amintesc, mai ales, cu resonanţe sufleteşti funerare, de un lamentabil roman sportiv, înmormântat definitiv în hohotele ireverenţioase ale celor câţiva cititori imprudenţi.

Dar «spiritul» cu pricina a avut darul să mă dispună. In definitiv prostia nevinovată este amuzantă. Ce spune însă Solidu despre «aşa un spirit» pe care i l-a pus în sichitcală englezul cu pricina?

F. C. Rapid mai are de jucat cu Victoria la Cluj şi cu Juventus la Bucureşti. Victoria, după rezultatul frumos obţinut în faţa Ujpestului (exibiţia dela Ploeşti este inoperantă) este mare favorită, mai alea să joace pe teren propriu. Deasemenea Juventus, în excelentă revenire şi după victoria strălucită asupra Gloriei la Arad nu poate pierde în faţa bătrânei şi răsuflatei echipe a Rapidului. Orice alt rezultat ar contrazice realitatea şi ne-ar da dreptul la bănueli.

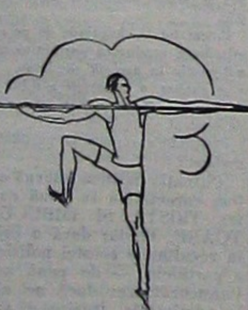
*

In mod singur, în cadrul Cupei Europei Centrale, campionul României va întâlni pe Ujpest care, în urma înfrângerei suferită eri de Phoebus, ocupă locul III al campionatului maghiar.

*

In prima zi a concursurilor hipice internaţionale ce se dispută la Bruxelles, locot. Rang, din echipa militară a României, a câştigat premiul «St. Michel» iar locot. Popescu premiul «des Habits Longes».

Sunt victorii, care pun într'o lumină favorabilă hipismul românesc şi care ne face cinste.

Crişana în turneu prin Ungaria a obţinut o frumoasă victorie la scorul de 6-1 în faţa unei combinate maghiare din prima divizie.

*

Matchul de campionat dintre Venus şi Unirea Tricolor se va disputa la 26 Mai, în urma unui aranjament intervenit între ambele grupări.

*

Ce ţi-e şi cu englejii ăştia! Le mergea vestea de perfecţi gentlemani!

Englezii dela Leicester City, ajunşi la Budapesta, cu două înfrângeri administrate de români, se scuză copilăreşte aruncând vina pe teren, care le-ar fi încurcat socotelile.

Dar despre valoarea echipelor întâlnite la noi, nicio vorbă.

Curat cavalerism!

Un concert de arpă la Institutul de cultură italian

Celebra harpistă italiană doamna Ada Ruata Sassoli, pe care publicul a avut ocazia s'o asculte şi s'o aprecieze Duminică seară când a cântat la postul nostru de Radiodifuziune, va da Miercuri seară 19 Mai la orele 21.30 un concert în sala Institutului de Cultură Italiană (calea Victoriei 196).

Programul cuprinde muzică de Bach, Scarlatti, Debussy, Martini, Zecchi, Masetti, etc.

Concertul este oferit de Institutul de Cultură Italiană, amatorilor de muzică şi invitaţiile se mai pot ridica astăzi dela Secretariatul Institutului, Calea Victoriei 196.

Explozia dela depozitul de muniţii din Timişoara

TIMIŞOARA, 17. — Sâmbătă pe la orele 10 seara s'a produs o puternică explozie la depozitul de muniţii din Timişoara. Detunăturile au provocat o mare panică printre locuitorii suburbiei Fratelia, deoarece aceştia se temeau de consecinţele ce urmau să se producă prin întinderea incendiului asupra întregului depozit. Din fericire focul a fost repede localizat graţie curajului şi priceperei pompierilor militari.

Cauzele exploziei nu s'au putut încă stabili. Se crede, că la mijloc ar fi opera unei mâini criminale.

Această presupunere ar reeşi din declaraţia unei persoane suspuse, care cu această ocazie a afirmat, că canalul de apă ce alimentează depozitul de muniţii, ar fi fost distrus pe o mică întindere, împiedecând astfel la nevoe alimentarea cisternelor cu apa trebuincioasă, pentru cazul în care acest incendiu s'ar produce.

S'a procedat de îndată la o anchetă în frunte cu d. general Bunescu, — rănit la ochi din cauza intervenţiei personale la faţa locului — apoi prefectul judeţului, primarul oraşului şi alte organe civile şi militare.

Vom reveni în cadrul unui alt articol şi cu altă ocazie asupra pericolului permanent ce-l prezintă acest depozit în mijlocul unui cartier, în care locuitorii în majoritatea lor sunt muncitori pe la diverse stabilimente industriale, încadraţi într'o periculoasă organizaţie comunistă.

J. DOLGA

Ce se petrece la atelierele „Românofir" din Tâlmaciu

Batjocura ce se face cu muncitorii români. — Persecuţii şi nedreptăţi

SIBIU. — E abia un an de când la Tălmaciu în judeţul Sibiu a început să funcţioneze noua fabrică de fire de mătase «Românofir».

«Românofir» — ca atâtea alte întreprinderi similare depe cuprinsul ţării — este o societate anonimă, bineînţeles «română». O spune doar numele ce-l poartă. Numai că, pare-se, singur numele «Românofir» este românesc din toată această întreprindere cu capital străin, condusă de un număr de paşaportari, atraşi depe cine ştie ce meleaguri de mirajul Canaanului românesc care i-a primit cu braţele deschise ca în totdeauna.

Intreg personalul administrativ şi technic este recrutat dintre minoritari şi străini.

Directorul fabricei precum şi subdirectorul sunt supuşi străini. Şeful biroului deasemeni. Din cei 18 funcţionari cari lucrează în birouri, numai doi sunt români, 14 sunt minoritari, iar 2 străini cu paşaport.

Am fi tendenţioşi în cele ce relatăm aci, dacă n'am recunoaşte că la «Străinofir» sunt şi români, români neaoşi. Numai că aceştia sunt angajaţi ca salahori, la munca brută, cu 4—5 lei pe oră.

Despre modul cum a înţeles această întreprindere industrială să se conformeze dispoziţiilor legii pentru utilizarea personalului românesc din 1934, ne vom ocupa însă în alt reportaj.

Tragedia muncii româneşti în lumina cifrelor alarmante, este azi îndeobşte cunoscută.

Muncitorii români sunt trataţi mai rău ca vitele. Bătăuşii dela „Românofir"

Abia de câteva luni, de când nedreptele concedieri ale lucrătorilor români au produs o revoltă legitimă printre aceştia, a început să se vorbească despre cele ce se petrec în atelierele «model» ale «Românofirului», organizate după «sistem englez».

Tratamentul neomenos şi persecuţiile la care este supus în special elementul autohton, au dat naştere la o serie de plângeri şi memorii, rămase toate fără nici un rezultat.

Muncitorii români sunt brutalizaţi zilnic de către însuşi directorul fabricei, care nu se sfieşte a-şi striga în gura mare, sentimentele de ură ce are faţă de tot ce este românesc. Bătaia este aci la ordinea zilei.

Secondat de minoritarii Elling şi oRth, directorul A. Müller, paşaportar venit din Ungaria, stâlceşte zilnic în bătăi pe bieţii muncitori.

Este de remarcat că victimele sunt alese numai dintre muncitorii români, faţă de care directorul Müller nutreşte cea mai vie ură şi dispreţ.

Citâm cazul lucrătoarei Melania Vânător, crunt maltratată de susnumitul director pentru nu ştiu ce lucru de nimic. In urma leziunilor suferite numita lucrătoare a zăcut grav bolnavă timp de 2 săptămâni.

La fel a fost bătut lucrătorul Rafa Ion.

Altă victimă a acestor brute a fost muncitorul Ion Cloaje, care în ziua de 1 Martie a. c. a fost pălmuit, apoi trântit la pământ şi călcat în picioare de maestrul Elling.

Tot maestrul Elling — probabil neaoş! — a snopit în bătăi în ziua de 7 Aprilie pe muncitorul V. Deli.

Cazuri identice s'au petrecut nenumărate.

Toate reclamaţiile muncitorilor au rămas până în prezent, fireşte, fără efect.

ALTE CAZURI REVOLTATOARE. SAMAVOLNICII ŞI NEDREPTAŢI

După cum am arătat mai sus, munca manuală brută, în ateliere este executată exclusiv de muncitoare şi muncitori români, retribuiţi cu o leafă derizorie, putând fi concediaţi oricând, după bunul plac al şefilor diverselor departamente. Aceşti muncitori, denumiţi «auxiliari», duc o viaţă din cele mai de plâns.

Lipsiţi de locuinţe, sunt siliţi a face în fiecare seară şi dimineaţă drumul de 5—10 km. până în comunele natale pe jos.

In schimb personalul de conducere, în bună parte fără nici o pregătire şi recrutat fie de peste graniţe, fie din rândurile minoritarilor, încasează lefuri princiare, permiţându-şi o viaţă de lux şi plăceri care sfidează cel mai elementar simţ de dreptate.

Dăm câteva date elocvente. Maistrul vopsitor Elling, minoritar, are un salar lunar de 15.000 lei şi locuinţă gratuită.

Maistrul Heinz, min. 9000 lei lunar şi locuinţă.

Maistrul electrician Arany, min. 6500 lei şi locuinţă.

Mecanicul Kovats, min. este plătit cu 39 lei pe oră.

Şeful atelierului mecanic, minoritarul Bolony (cu diplomă de [illegible]chist luată cu «suficient») are lunar 9000 lei şi locuinţă.

Este de observat că pentru postul de şef-mecanic au fost şi solicitanţi români, cu pregătire superioară, totuşi a fost preferat minoritarul Bolony.

Revoltător este cazul tânărului Ilarion G. Lalescu, absolvent a 6 clase secundare, angajat la departamentul de depănat fire. Pe motiv că nu cunoaşte limba germană, a fost concediat de maistrul Roth, fiind reangajat apoi ca simplu hamal.

Neobişnuit cu munca grea de hamal, silit a ridica şi transporta încărcături grele, constrâns în acelaş timp însă a-şi câştiga pâinea de toate zilele, Lalescu s'a îmbolnăvit grav, fiind nevoit a părăsi serviciul spre a se trata.

Alt caz:

Pe ziua de 26 Oct. 1936, au fost angajaţi la fabrica «Românofir» trei români, anume Crişan Nicolae, Ursu Ion şi Călăraş Gheorghe, toţi trei de meserie lăcătuşi.

In urma promisiunilor şi asigurărilor făcute de către direcţiunea «Românofir», că după cel mai scurt timp vor avea şanse de a fi înaintaţi, mărindu-li-se succesiv leafa, cei trei s'au lăsat convinşi, părăsindu-şi serviciile ce aveau la c. f. r. şi unde, de bine de rău, îşi câştigau o pâine.

Cu credinţa că îşi vor putea crea o viaţă mai bună într'o întreprindere particulară înfloritoare, oamenii noştri au renunţat la posturile lor, angajându-se la «Românofir».

Dar iată că la 1 Aprilie a. c. sunt pur şi simplu puşi pe drumuri, fără a se motiva concedierea neaşteptată, în locul lor fiind angajaţi trei minoritari.

N'am făcut decât să enumerăm câteva din cele multe cazuri asemănătoare ce se pot înregistra zilnic la atelierele «Românofir» din Tălmaciu, fără ca autorităţile în drept să se fi sesizat, sau să fi luat vre-o măsură în consecinţă.

Revendicările avocaţilor timişoreni

Felul în care se redactează actele juridice provoacă nemulţumiri

TIMIŞOARA, 17. — Modificările aduse legei avocaţilor, au creat o serie de nemulţumiri în rândurile avocaţilor din Ardeal şi Banat, cât şi printre notarii comunali.

Aceştia din urmă să plâng, că li s'au răpit drepturi câştigate cu privire la redactarea contractelor, neadmiţându-li-se decât acte juridice până la concurenţa sumei de lei 5000. Peste această sumă, confecţionarea contractelor revine avocaţilor. Nemulţumirile notarilor se bazează pe faptul, de a li se lua un izvor de câştig prin care ei îşi asigură o existenţă mai demnă, în condiţii mai satisfăcătoare în raport cu studiile de care dispun şi în special faţă de ceilalţi funcţionari comerciali, a căror pregătire este mult inferioară lor.

INTENŢIILE LEGIUITORULUI SUNT ELUDATE

Avocaţii din contră susţin — şi nu fără justă argumentare — că faţă de creşterea înspăimântătoare a tabărei avocaţilor şomeri, legea nu este destul de eficace. Nu se precizează suficiente sancţiuni pentru cazuri de abateri. Şi ce e mai dureros, — afirmă ei — nu le serveşte nici un remediu, prin care li s'ar crea un minim de câştig prin dispoziţiile acestei legi.

Aşa spre exemplu, notarii vor continua şi pe mai departe, să redacteze contracte în cuprinsul comunelor lor până la suma de lei 5000. Peste această valoare, ei vor recurge fie la despicarea preţului imobilelor contractate, pentru a putea semna singuri actele juridice fie că vor recurge la semnăturile de complezenţă ale avocaţilor, onorându-i cu sume derizorii.

Ori, în felul acesta nu numai se ocolesc intenţiile bune ale legiuitorului, care urmărea tocmai ajutorarea avocaţilor, dar se creează acestora în plus o situaţie umilitoare, întrucât s'a ajuns chiar după promulgarea legei, să-şi vândă «semnătura pentru 2—3 poli, pe actele confecţionate de notari.

Comisia interimară a baroului local, din cele ce aflăm, a intervenit pe lângă Uniune, pentru ca aceasta să facă demersurile necesare pe lângă ministerul Justiţiei, în scop de a se curma o situaţie înjositoare din punct de vedere moral şi cu mari prejudicii în dauna intereselor materiale ale avocaţilor.

Ing. I. Dolga

Un apel al impegaţilor judecătoreşti dela graniţa de Vest

Faţă de situaţia de vădită inferioritate a salarizării noastre, în raport cu celelalte categorii de impiegaţi, dela diferite instituţii de stat.

Faţă de munca ce o depunem, trudnică, grea şi plină de lipsuri materiale.

Sesizându-ne că, cea mai tristă situaţie, o are impiegatul judecătoresc, acest factor de muncă şi disciplină, ca preţios auxiliar al d-lor Magistraţi, în ogorul vast al justiţiei.

Văzând starea precară în care ne aflăm şi nenumăratele lipsuri de ordin material, care ne forţează la atâtea şi atâtea privaţiuni dureroase şi în plus scumpetea tot mai excesivă a vieţei şi imposibilitatea de a face faţă nevoilor inexorabile, pentru asigurarea acelui minimum necesar existenţei.

Auzind atâtea promisiuni, de soluţionare, a acestei arzătoare probleme, care ne frământă de atâta amar de vreme şi cari au rămas, doar promisiuni.

Impiegaţii judecătoreşti de pe lângă tribunalul judeţului Bihor, au hotărît începerea unei acţiuni, cât mai susţinută, pentru realizarea doleanţelor noastre, atât de juste.

Acţiunea noastră, înţelegem să o ducem în cadrele asociaţiunilor judecătoreşti, existente pe lângă fie care Tribunal, privitor însă la situaţia noastră a impiegaţilor, cei mai nepăsuiţi.

Avem acum, un splendid prilej, de a dovedi solidaritatea noastră, care trebuie să stea la baza acţiunei ce am început-o şi care ne va duce, credem, cu paşi siguri la izbândă.

Nu trebuie să ne descurajăm, dacă până în prezent nu s'a soluţionat armonizarea salariilor noastre atât de derizorii şi insuficente, pentru traiul unui funcţionar public.

Dacă vom da dovada peremtorie de unire, în această acţiune, vom dovedi celor în drept, dreptatea cauzei noastre şi poate se va apleca urechea la strigătul nostru de alarmă.

Uniţi-vă, — este strigătul colegial ce vi-l trimit, colegii, dela graniţa de Vest a ţării.

Convocaţi-vă într'o adunare a impiegaţilor, dela care nimeni nu trebue să lipsească.

Alegeţi un Comitet de 5 membrii, din sânul d-voastră, compus dintr'un preşedinte, trei membrii şi un secretar.

Acest comitet va avea depline puteri să lucreze în numele d-voastră, iar hotărîrile ce le veţi lua, le veţi da o cât mai mare publicitate prin presă, în special în ziarele cotidiene.

Guvernul ţării, va aprecia credem justeţea cererilor noastre şi va găsi soluţia salvatoare şi echitabilă.

Congresul general al micilor industriaşi şi meseriaşi patroni

Eri, Luni 17 Mai, a avut loc congresul general extraordinar al Uniunii generale a micilor industriaşi şi meseriaşi patroni, cu delegaţi din toată ţara.

Congresul deschis la sediul Uniunii din str. Domniţa Anastasia 14, a fost prezidat de d-l Al. Samoil, senator al Camerelor de muncă, asistat de d-l N. I. Nicolau, secretar general.

Pentru ieşirea meseriaşilor din Asigurările sociale s'au declarat d-nii: I. Haiduc-Sibiu, C. Grigorescu-Bucureşti, Ferdinand-Turda, P. Iliescu-T. Măgurele, Buga-Tulcea, C. Munteanu-Iaşi, Goga-Bistriţa, Atasie-Craiova, V. Fagaras-Constanţa, Coroban-Arad.

Motivele care-i determină pe meseriaşi să ceară ieşirea din asigurările obligatorii sunt: răul tratament la care sunt supuşi în dispensarele Caselor de asigurare, lipsa de spitalizare pentru cei loviţi greu de boală, lipsa de medicamente şi accesoriile medicale, ajutoarele băneşti acordate cu mari şicane, pensiile mizere, etc., etc., nerespectarea legii asigurărilor sociale de către acei chemaţi s'o aplice, şi autonomia promisă şi subtilizată apoi prin dispoziţiile modficatoare ale legii din 1934.

La legea pentru pregătirea profesională şi exercitarea meseriilor au vorbit, arătând lipsa ei de preciziuni în ce priveşte calificarea şi exercitarea meseriilor, d-nii: Latzkovici-Sighişoara, I. Ştefănescu-Galaţi, V. Fagaras-Constanţa, D. Turcan-Rădăuţi, Noianu-Braşov, M. Ristea-Lipova, Z. Roitman-Briceva, Bala-Reşiţa, Cărămidă-Craiova, Al. Albuleţ-Chişinău.

Excesivitatea impozitelor care apasă greu pe umerii micilor meseriaşi au combătut-o: d. N. I. Nicolau-Bucureşti, precum şi mare parte din delegaţii din ţară.

Discutându-se îngrijorătoarea urcare a preţurilor materiilor prime cu nimic justificate, cum este de pildă lemnul, care a suferit o urcare de 700 lei la metru cub, fierul urcat cu 25 la sută şi tabla cu 40 la sută, şi mai ales urcarea taxei vamale la sârma electrică dela 160 lei la suta de kilograme la 7.500 lei, următorii meseriaşi au arătat prăbuşirea la care poate duce aceste sporiri: Latzkovici-Sighişoara, Dobroiu-Orăştie, Al. Albuleţ, Antoniu Leeb-Reşiţa, C. Munteanu-Iaşi, M. Ristea Lipova, Cismas-Ineu, Ţapu-Oradia Mare, Alexa-Arad.

Seria cuvântărilor a încheiat-o d. Al. Samoil, care a explicat celor de faţă toate demersurile făcute de d-sa dela tribuna Senatului pentru dobândirea deziderat elor formulate de congresişti — aceelaşi dela congresul trecut din oraşul Ploeşti — îndemnându-i pe toţi la unire şi perseverenţă, cele două arme fără de care meseriaşii nu vor putea obţine ameliorarea situaţiei lor.

Deasemeni d. Al. Samoil a sfătuit asistenţa să se organizeze în localităţile lor în cooperative meşteşugăreşti, în spiritul legii creditului meşteşugăresc.

Congresul a luat sfârşit după citirea unei moţiuni care va fi înaintată celor în drept şi după ce s'a alcătuit delegaţia ce va merge mâine, Marţi, la ministerul de finanţe pentru a cere reducerea impozitelor la puterea de plată a meseriaşilor. O altă delegaţie a fost desemnată să se prezinte tot mâine ministerului muncii, pentru a cere completa autonomie a asigurărilor sociale, sau ieşirea meseriaşilor din asigurările obligatorii.

După congres a avut loc o masă intimă, la Hanul Ancuţei din Str. Izvor.

Incurajaţi industria şi comerţul românesc

Cum se îmbogăţesc jidovii

CAMPU-LUNG. — Jidanul N. Sand a cumpărat o pădure — proprietatea primăriei Câmpulung — pe muntele Botos, în valoare de trei milioane lei.

Actualmente jidovul îşi taie pădurea şi transportă lemnul cu braţele muncitori români creştini. După ce muncitorul îi lucrează câteva zile pe urmă îl aruncă afară din serviciu fără să-i plătească măcar un ban. Insăilează tot felul de motive, — că e laie, că-i bălaie, că a stricat una, ba a rupt alta şi nu mai plăteşte nimănui.

In schimb jidovul, stoarce toată vlaga românului; căci stă de dimineaţă până seara la terminarea lucrului, cu revolverul în spatele lucrătorilor. Oare nu se mai găseşte dreptate şi pentru lucrătorii români? Nu se găseşte un mijloc pentru înfrânarea jidovului speculant? Camera de muncă din Câmpulung doarme?

CORESP.

Se primesc anunţuri pentru mica publicitate

Procesul petelor de sânge

Interogatoriul acuzaţilor. Depoziţii senzaţionale

„Atentatul este îndreptat împotriva prestigiului studenţimii".

— Amânarea procesului —

Eri dim. au continuat la Iaşi, desbaterile procesului celor şase studenţi acuzaţi a fi autorii atentatului împotriva d-lui rector Traian Bratu.

Şedinţa se deschide la ora 8 şi un sfert, sub preşedinţia d-lui col. Traian Cocorăscu.

Interogarea acuzaţilor

Se trece la interogarea inculpaţilor.

Studentul DUMITRU CARPEN: Mi se aduce o acuzaţie de care eu mă consider complet străin. Sunt legionar şi legile noastre nu permit asemenea fapte. In ziua de 1 Martie la ora 2 am venit dela Cetireni. Am ajuns la cămin la ora 2 şi un sfert, unde îndeplineam funcţia de bucătar. In lipsa mea am lăsat pe colegul Băncescu să mă înlocuiască. La venirea mea, mi-am luat serviciul în primire. Operaţia a durat până la 4 şi un sfert. Am plecat apoi la facultate, spre a vedea dacă am primit ceva bani de acasă. Pe culoar m'am întâlnit cu Ilie Stângă, care stătea de vorbă cu d. prof. Dragomirescu. Am vorbit cu el şi i-am vorbit despre o conferinţă. La ora 6 şi jum. am plecat la cămin, unde m'am retras în cameră, spre a mă odihni. Am rugat pe studentul Simionescu să mă înlocuiască la bucătărie. La ora 7 jum., Simionescu mi-a prezentat socotelile. Era de faţă şi colegul Popinciuc. Deasemeni, erau de faţă colegii Hargalaş, Iaşcu, Căzănescu, Huzum şi Vasiliu, cari au venit tocmai dela ora 8 şi ceva. Am stat de vorbă cu ei până la zece şi un sfert, când au venit Stângă şi Zisu să mă întrebe dacă merg la cinematograf. Am plecat la cinema «Sidoli», luând o scurtă de piele dintr'un dulap comun. La cinematograf nu ne-am împăcat la preţ şi n'am intrat. Am plecat la cinematograful «Phoenix», unde nu ni s'a luat nici un ban de oarece filmul începuse de mult.

De unde provin petele de sânge

Inculpatul precizează apoi că dela ora 7 jum. până la ora 10 şi un sfert n'a părăsit căminul, timpul în care s'a săvârşit atentatul. In continuare, spune: *Am plecat la Cetireni, de oarece acolo fusese o tabără unde lucrasem 50 de zile la o biserică.*

Acolo am fost găzduit la familiile Brătulescu şi Popovici. Pe ziua de Marţi am plecat spre Iaşi.

In timpul şederii mele la Cetireni, d-na Brătuleanu a vrut să despice un lemn, cu un topor mare şi s'a lovit la un deget, iar eu am bandajat-o. Plecam în propagandă, când aveam timp, şi vorbeam despre înmormântarea lui Moţa şi Marin. Imi luam totdeauna cu mine o scurtă, de oarece era frig.

(Acuzatul s'a îmbrăcat în faţa consiliului cu scurta cu care fusese îmbrăcat în ziua atentatului).

La cămin — continuă acuzatul — Stângă ne-a adus vestea că d. Traian Bratu a fost rănit, dar noi ştiam dinainte dela studentul Hargalaş. După ieşirea dela cinematograf, am coborît spre strada Arcul. In dreptul farmaciei Iroste, ne-am întâlnit cu un necunoscut, care ne-a spus că poliţiştii au asediat căminul de la Râpa Galbenă. Am plecat atunci pe str. Florilor, conducând pe colegul Zisu la căminul covurluian, iar de acolo am luat-o pe strada Păcurari, pe la Fundaţia Ferdinand.

Declaraţia acuzatului Ilie Stângă

Acuzatul ILIE STANGA: Rog să mi se permită o mică introducere, deoarece asupra noastră planează o pată întunecoasă adusă pe nedrept. In 1932 aci, m'am lovit de viaţa studenţească. Studenţii petreceau prin localuri şi aveau îndeletniciri nepermise. Se înfiripase totuşi o viaţă studenţească sub sceptrul unei mişcări legionare. N'am avut conflicte cu niciun profesor. Cu d. Traian Bratu m'am văzut o singură dată, când am fost consultat asupra unui congres. Am fost eliminat dela două sesiuni de examene de d. prof. Dragomirescu pentru că am distrus o urnă la alegerile studenţeşti. Această chestiune însă nici n'a ajuns în faţa senatului. Din partea d-lui prof. Bratu pot spune că am avut mai mult bine, d-sa înlesnindu-mi reducerea taxei.

N'am nimic comun cu acest atentat. In ziua de 1 Martie se suspendase o oră de curs. Am profitat şi m'am dus la d. decan prezentându-i o cerere pentru conferinţe. D-sa m'a trimis să iau referatul comandamentului şi a chesturii de poliţie. După amiază la ora 4 m'am dus la Universitate la d. prof. Smochină, apoi m'am dus la d. prof. Dragomirescu care se afla în şedinţa senatului, rugându-l să-mi sprijine cererea. La ora 6, m'am dus să mă plimb. Pe la 7 jum. studentul Miron m'a întâlnit în dreptul farmaciei „Werner" de unde ne-am dus la cămin ca să luăm masa. Coborând, am întâlnit pe studentul Simionescu. Masa am terminat-o pe la ora opt şi ceva, după care m'am retras în cameră, unde m'am îmbrăcat şi am plecat spre strada Pojerniciţi, la logodnica mea. Am plecat înapoi şi m'am întâlnit cu studentul Ştefan Zisu, Hargalaş şi Carpen la cămin, după care ne-am dus la o cofetărie şi apoi la un cinematograf. După ieşire, am condus pe Carpen şi Zisu, până la intretăierea străzilor Arcul cu Gândului. Ne-am despărţit, eu plecând spre casă unde m'am culcat la ora 8. Spre zorii zilei, m'am pomenit cu d. comisar-şef Botez, care m'a invitat la chestura de poliţie.

O scrisoare revelatoare

Inculpatul arată apoi că în timp ce era la instrucţie, colegul Zisu i-a făcut cunoştinţă cu un oarecare Constantin Constantinescu, care se prezenta ca legionar şi care a declarat în faţa magistratului-instructor că un anume Stârcea este autorul atentatului, cerând să fie confruntat cu acesta, i s'a refuzat.

Acuzatul prezintă apoi consiliului o scrisoare trimisă de închisoarea militară din Iaşi, d-lui director general al siguranţei la Bucureşti, în care, printre altele, scrie:

«Subsemnatul fiind trimis la inspectoratul legionar Iaşi în urma dispoziţiunilor dv., pe ziua de 2 Aprilie, am fost depus ilegal la închisoarea militară în urma reclamaţiei unui vagabond care se dă drept legionar şi pe care am avut norocul să-l cunosc în Bucureşti, când mi s'a adresat cerându-mi un ajutor. D-voastră ştiţi despre ce este vorba, iar justiţia militară de aci cere să dovedesc că pe ziua de 1 Martie, am fost în Bucureşti. Subofiţerii de administraţie dela Marele Stat Major V. Dolhan, C. Ivăduş şi C. Băiuş, pot afirma aceasta că am stat la ei dela 13 Februarie la 16 Martie. Deasemeni, pot afirma agenţii Băneanu şi Brigbog, unde am stat dela data când am plecat dela acei subofiţeri şi până când am fost trimis la Iaşi. Sunt foarte bolnav şi nu mai pot suporta regimul închisorilor. Stau depus de 7 zile, fără să se facă vre-o lumină. Sunt absolut nevinovat şi departe de orice bănuială.

Rog primiţi respectul meu profund.

(ss) V. STARCEA».

*

D. avocat NELLU IONESCU cere să se prezinte consiliului cele două declaraţii date de Constantinescu şi Stârcea, agenţi de poliţie.

Studentul VASILE ZISU: Sunt în anul al treilea la drept şi niciodată n'am apelat la d. rector Bratu. Părinţii mei sunt într'o stare nenorocită. Tatăl meu este paralizat şi sărac. N'aş fi recurs la o faptă atât de odioasă.

In ziua de 1 Martie, pe la ora 6, am stat la căminul covurluian cu studentul Anghelescu.

Am fost la 6 jum. la ambulatoriul antiveneric, din str. Zugravi.

La ora 7 şi 10, m'am reîntors la cămin, întâlnindu-mă cu studentul Grindescu. Am plecat la masă, la cantina din str. Păcurari, unde m'am întâlnit cu studenţii Enescu, Anghelescu şi alţii cu cari am stat un sfert de oră, apoi am făcut un tur pe str. Lăpuşneanu, cu câţiva colegi. Unii au intrat la cinematograful «Trianon», iar eu am cumpărat un ziar şi am luat-o spre str. Lăpuşneanu, unde m'am întâlnit cu colegii Coşovic, Niculescu, Stoican şi alţii, împărţiţi în două grupe.

Am stat până la ora 8, când am plecat acasă, dar m'am întâlnit cu studentul Stanciu.

Ducându-mă la cămin, am stat acolo până la ora 10, după care m'am înapoiat în oraş, şi m'am întâlnit cu studentul Stângă, cu care am intrat la cofetărie, apoi am plecat din nou la cămin. De aci, am plecat la «Roxy» şi apoi la «Phoenix».

Atentatul este îndreptat împotriva prestigiului studenţimii creştine

Inculpatul N. SGUROIU, preşedintele centrului studenţesc creştin, Iaşi: Intrucât acest proces aruncă o pată pe studenţimea română, să-mi daţi voie să insist asupra vieţii universitare. Este o înscenare pusă la cale asupra studenţimii, agresiunea săvârşită împotriva d-lui Traian Bratu.

Atentatul este îndreptat nu numai asupra integrităţii corporale a d-lui Bratu, ci şi asupra prestigiului studenţimii creştine.

Ca preşedinte al centrului studenţesc, m'am prezentat în audienţă la d. Bratu spre a-i cere autorizaţia sărbătoririi zilei de 10 Decembrie. M'a întrebat cine va ţine conferinţă, iar eu i-am răspuns că părintele profesor Cristescu.

D. rector Bratu a refuzat să-mi dea autorizaţia, spunând că nu acordă aula unui profesor care face apologia crimelor.

Eu i-am răspuns că se procedează greşit, dându-se aula unor profesori de talia lui Constantinescu-Iaşi şi că studenţimea înţelege să se sesizeze. In ziua atentatului mi-am petrecut timpul motivat. Am propus o serie de martori cari-mi stabilesc perfect alibiul. Afirmaţia studentului Dandeş, că în ziua de 1 Martie ora 7, m'a văzut pe strada Carol colţ cu strada Toma Cozma, împreună cu alţi trei colegi, este neîntemeiată.

Şedinţa se suspendă pentru 10 minute.

Depoziţiile celorlalţi inculpaţi

La redeschidere este interogat studentul BOBURUZAN acesta după ce-şi stabileşte alibiul spune că are toată consideraţia şi stima pentru rectorul universităţii care i-a dat chiar un ajutor de 5000 lei şi că n'a vorbit cu d. Bratu în toată viaţa studenţească decât de două ori.

Este interogat apoi studentul GHEORGHIŢA, care arată că el aparţine rectoratului Academiei de Belle-arte fiind student acolo şi apoi îşi stabileşte alibiul.

In ce priveşte revolverul găsit asupra lui acuzatul pretinde, că tatăl său fiind pădurar i-a lăsat revolverul în vacanţa Crăciunului pentru a-l repara la Iaşi şi cum nu a avut timp să-l repare, revolverul a fost găsit asupra sa. In ce priveşte bărdiţa arată că aceasta era o bărdiţă de excursie iar pumnalul era un pumnal de cercetaş. La final studentul recunoaşte că s'a făcut vinovat de port ilegal de armă şi cere să fie pedepsit pentru asta.

Interogarea acuzaţilor se termină la ora 11 şi un sfert.

Audierea martorilor

Primul este introdus VICOL GHEORGHE, uşier la universitate. Acesta arată cum era la câţiva paşi în urma prof. Bratu şi că l-a auzit la un moment dat de două ori: Săriţi bandiţii. Vicol spune că l-a întrebat pe d. rector ce are şi că d-sa i-a spus că-i tăiat şi că l-a trimis după d-rul Alexandrescu. Vicol precizează în continuare că n'a văzut decât doi indivizi, unul cu pantaloni lungi şi altul ce avea deasupra pantalonilor traşi ciorapi.

Martorul nu recunoaşte pe nici unul din acuzaţi.

Au fost audiaţi martorii: Marioara Ignat, elevul Alexandrescu şi profesor Tr. Gheorghiu.

Importantele depoziţii ale d-nei şi d-lui Brătuleanu

Este introdusă apoi martora, d-na BRATULEANU, învăţătoare. D-sa declară că studentul Dumitru Carpen a făcut o vizită de propagandă la Cetireni şi a sosit la 25 Februarie.

In continuare, spune că s'a tăiat la un deget şi că Dumitru Carpen a bandajat-o.

A curs mult sânge, murdărind două batiste şi podelele. Carpen era îmbrăcat cu o scurtă, de oarece era frig. Se poate ca acea haină să se fi mânjit de sânge.

Membrii consiliului studiază degetul martorii, care prezintă încă cicatricea.

D. VICTOR BRATULEANU spune că studentul Carpen a lucrat în comuna Cetireni, la tabăra de muncă şi că a locuit la dânsul două zile. Confirmă cele spuse de soţia sa.

Şedinţa se ridică la ora 1 d. a., urmând ca la ora 4, desbaterile să fie reluate.

Şedinţa de după amiază

La ora 4 d. a., şedinţa se deschide sub preşedenţia d-lui col. Cocorăscu.

D. prof. A. CIOLAC declară că studentul Sguroiu este corist la corul «Sf. Spiridon». Repetiţiile se fac în fiecare Luni, Miercuri şi Vineri. In zua de 1 Martie, Sguroiu a fost prezent la cor până la ora 10. La 8 fără 20, l-am găsit acolo, el venise mai demult. Cine lipseşte dela cor este amendat. Nu se putea să lipsească, fără ca eu să ştiu. Sguroiu este un element bun, de ordine.

D. TOMA CARP, sub-şeful corului Spiridon declară că studentul Sguroiu a fost prezent dela început până la ora 9 jumătate.

STUDENTUL DANEŞ spune că nu are cunoştinţă de procesul verbal încheiat la 5 Martie, aflat la dosar. Nu l-a semnat şi nu are cunoştinţă de cuprinsul lui.

D. prof. GRIGORE CRISTESCU. In cariera mea de profesor, n'am surprins un singur moment că această studenţime ar avea momente insolente faţă de profesori. Zeci de ani, universitatea din Bucureşti şi-a deschis cursurile fără preoţi.

Anul acesta, inaugurarea s'a făcut în prezenţa I. P. S. Patriarh. Am ţinut la Iaşi conferinţe naţionaliste. L-am cunoscut pe rectorul Bratu, care avea atitudini părinteşti. N'a săvârşit vreo greşeală faţă de studenţi pentru ca să se justifice o agresiune asupra d-sale. Nu cred că autorii agresiunii să fie studenţi.

D. maior PETRE BONCIU spune: In ziua de 1 Martie, în timp ce citeam afişele ziarelor la chioşcul din faţa facultăţii de drept, am auzit o convorbire între doi indivizi, cari vorbeau ruseşte. La un moment dat, unul a spus: «Totul a fost aranjat. Ai să vezi cum mâine vor fi arestaţi studenţii». Am sezisat autorităţile de această convorbire.

D. COMISAR REGAL cere să se consemneze această declaraţie în procesul-verbal. Apărarea se asociază.

Au mai fost audiaţi d-nii: prof. univ. *Iorgu Iordan*, proprietar *Lichi Frinchel*, *Zugaru*, *Constantinescu*, *Vasiliu Ioan*, studenţii *Tofan*, *Popovici Gheorghe*, *V. Hargalaş*, *Spatarel*, *Alex. Caloneа*, *Ostafi*, *Emil Theofanescu*, *Simionescu Ioan*, *Aslan Mircea*, *Monoranu Petre*, *Niculae Popinciuc*, *Ana Finite*, colegi cu inculpaţii, cari au locuit în aceleaşi cămine şi deci, au contribuit, prin mărturiile lor, la stabilirea exactă a alibiurilor.

In acest moment, se ridică d. comisar regal, care cere amânarea procesului, spre a fi audiat d. Bratu, aceasta de oarece depoziţiile martorilor, acum în faţa instanţei, au suferit modificări importante.

D. av. ALEX. CONSTANT, citeşte art. 125, care prevede situaţia când lipsa unui martor într'un proces poate provoca amânarea lui. Se întreabă care este faptul important care necesită în adevăr prezenţa d-lui Bratu în instanţă.

D. av. NELU IONESCU cere consiliului să stabilească raportul dintre apărare şi d. comisar regal.

Procesul s'a pledat astăzi dimineaţă de către însăşi martorii acuzării. Nu trebue să se recurgă la suterfugii. Este locul să cerem şi noi unirea incidentului ridicat de d. comisar regal cu fondul procesului. Consiliul nu poate reveni asupra unei hotărîri dată în unanimitate, Sâmbătă. Citeşte depoziţia d-lui Bratu, în care se spune la început că a avut un moment de pierdere a cunoştinţii, apoi că erau trei, unul spătos, altul slab, etc., Noi ne-am pus pe tema demonstraţiei unor alibiuri. Ce poate dovedi d. Bratu asupra timpului petrecut de cei şase studenţi? Pentru prestigiul studenţimii trebue să se spulbere bănuiala ce planează asupra studenţilor că şi-au ciopârţit rectorul.

Amânarea procesului

După aceasta, d. comisar regal cere amânarea procesului, întrucât martorii principali ai acuzării şi-au schimbat depoziţiile şi pentru ascultarea în instanţă a d-lui rector Bratu şi a d-lui Dragomirescu, decanul facultăţii.

Apărarea prin d. avocat Cotigă, Constant şi Nelu Ionescu, cere respingerea acestui incident ridicat de către d. comisar regal.

Apărarea susţine că amânarea ar fi trebuit să se facă dela început, când s'a cerut-o; acum o consideră inutilă.

Şedinţa se suspendă, consiliul intrând în deliberare.

La ora 8 şi 20, d. colonel Cocorăscu, — preşedintele consiliului — declară că cu majoritate de voturi, procesul se amână pentru a fi adus în instanţă d. rector Bratu şi d. profesor Dragomirescu, precum şi pentru a se face analiza sângelui doamnei Brătuleanu din Cetireni.

Apărarea va cere mâine d-lui comandant al corpului IV de armată eliberarea studenţilor.

Cea mai frumoasă
Grădină de vară
o deschide
peste câteva zile
Răcaru
în strada
Vasile Boerescu No. 11
(vis-à vis de Ministerul Domeniilor)

Promoţia răsboiului

Adunarea promoţiei a fost fixată şi aprobată de Ministerul Apărării Naţionale pentru zilele de 28-30 Iunie 1937 în Bucureşti.

Camarazii ofiţeri activi şi de rezervă din toate armele sublocotenenţi 1917, sunt rugaţi a-şi trimite de urgenţă adeziunea scrisă pe adresa Bibliotecii Cercului Militar Bucureşti, precum şi lei 200 taxa de participare pe adresa Int. căpitan Hvrilet, Şcoala Superioară de Războî Bucureşti.

Documente, fotografii şi lucrările monografice, se vor trimite la Biblioteca Cercului Militar Bucureşti, până la 1 Iunie cor.

MOBILE Sufragerii cabiste, Studio-uri, Birouri, Dormitoare şi Garnituri tapisate de salon
LA GOGU GEORGESCU
Magazin românesc de mobile
Medaliat cu Meritul Comercial şi Industrial
Bucureşti, Strada Bărăţiei No. 51 şi B-dul Maria No. 1. — Telefon 4.75/14

GROMEN & HERBERT
S. A.
Fabrici de stofe fine, postav şi pături
SIBIU
Sucursale: BUCUREŞTI, str. Carol No. 11.
CLUJ, Calea Regele Ferdinand No. 13.

Sportivi!
Cumpăraţi încălţăminte modernă - eftină şi solidă
La Magazinul Românesc
Vasile Vasilescu
(Luptătorul)
No. 46. — Strada Carol — No. 46

Importantele declaraţii ale d-lui Vaida Voevod

(Continuare din pagina III-a)

lipsită de curaj. Eu pot să fiu în relaţii bune cu atâţia oameni, fără ca vreunul din ei să fie îndreptăţit a se supăra. Pentru un pact, pentru o tradiţie la care ţinem, nimeni nu se poate supăra. Pentru mine situaţia ideală este ca să ajungem în starea de a putea avea un pact cu Belgia.

Vorbind despre diplomaţie, d. Vaida spune că aceasta nu constă în a minţi sau a tăcea adevăruri organice.

«Deaceea să înceteze scandalul cu Europa, căci de pe urma lui am ajuns în situaţia încât s'a crezut la un moment dat că noi suntem gata să ne bolşevizăm opinia publică din ţară şi cea mondială nu este permis să mai fie informată numai prin ziare plătite.

Să înceteze scandalul acesta nu din presa din Sărindar, care îşi face treburile ei, ci din alte ziare mai mari sau mai mititele.

Se ridică o nouă generaţie care nu va tolera pasiv această umilire a ţării, reclamând demnitatea pe care o reprezintă «Frontul Românesc» şi «Numerus Valachicus».

Problema succesiunii

Este delicios d. Mihalache, când vorbeşte despre problema succesiunii. Căci d-sa spune:

«Soluţia normală a succesiunii, îndeobşte cunoscută, este aceea pe care au fost nevoiţi să o recunoască şi să o declare în mod categoric în rarele lor momente de sinceritate, preşedintele partidului liberal d. Dinu Brătianu şi preşedintele consiliului de miniştri d. Tătărăscu».

Şeful partidului naţional-ţărănesc invoacă sinceritatea d-lui Dinu Brătianu! (Ilaritate).

Mai departe d-sa spune:

«Intr'adevăr nu de mult timp chiar la Câmpulung, şeful partidului liberal a declarat că nu vede altă soluţie decât venirea partidului naţional-ţărănesc la putere».

Iar mai departe:

«Preşedintele de consiliu d. Tătărăscu, faţă fiind şi vice preşedintele d. Inculeţ, cu prilejul unei recepţii la palat, mi-a recunoscut fără reticenţe că anarhia este foarte adâncă... şi că autorul anarhiei nu este d-sa, prezentând totdeodată pe d. Vaida Vevod, ca autor şi patron al anarhiei în începuturile sale».

Acestea să le fi declarat d. Tătărăscu acum după 4 ani de guvernare? Ei bine domnilor, eu cred că au avut loc aceste conversaţii, ca să fi zis aşa. Căci la palat, întâlnindu-te la bufet mâncând ceva, trebuie să mai spui, una, alta. Aşi putea povesti şi eu, conversaţii de acestea, dar e ridicol pentru orice om serios. După cum e ridicol, ceeace spune d. Mihalache că i s'a comunicat d-sale, că cei doi domni cu cari a vorbit îşi spală mâinile, în ce priveşte Garda de fier şi «Totul pentru ţară», lăsând d-lui Mihalache grija liniştei ţării.

Intr'adevăr, ce putea să-i spună cineva, d-lui Mihalache, pentru a-i face un moment de plăcere, decât că va veni la putere!

In ceeace priveşte curajul partidului naţional-ţărănesc de a primi moştenirea liberală, am văzut pe unul dintre eroi, pe d. Madgearu, care atunci când i s'a montat farsa la Sinaia, ţipa în gura mare după Siguranţă.

Cine va rezolva atunci situaţia? D-nii Mihalache, Lupu şi Maniu? Dar aceştia sunt ca trei pendule, cari bat în ritm diferit. D. Mihalache domol, în tic-tac, leneş, d. Lupu agitat în tic-tac, tic-tac agitat, iar d. Maniu în tempo ralenti, un «tic» acum şi apoi un «tac» după câteva minute. (Ilaritate).

Doamne ce ar însemna o guvernare a d-lui Mihalache - d. Lupu i-ar da justificarea că e de stânga. D. Maniu îi pregăteşte o serie de intrigi cu d. Titulescu. Pare că aud dialogul lor acela la Cap Martin, lângă un şvarţ şi o limonadă.

Eu domnilor nu aşi dori un moment ca să invoc pe d-nii Tătărescu şi Inculeţ spre a vă dovedi dv. că veniţi la putere. (Aplauze, ilaritate).

Partidul naţional-ţărănesc, după cum vedem îşi creiază o camarilă din d-nii Dinu Brătianu, Tătărescu, Inculeţ! Halal de aşa partid şi de «statul lui ţărănesc». (Mare ilaritate).

Iată domnilor acesta este tragicul situaţiei naţional-ţărăniştilor cu patronii lor liberali, adevăr în formă de glumă. Fraţi am fost eri, fraţi vom fi poate mâine, dar acum trebuie să ne răfuim cu ei, ca să nu ne contaminăm şi noi valahii, de febra alergării după putere.

Dv. mergeţi acum cu toţii acasă şi la gară, sau la domiciliu, vă aşteaptă prieteni, cari vă vor întreba, după ce doamna casei va fi ieşit din odaie:

— Ascultă dragă, tu ştii că eu sunt desinteresat, că fac politică din dragoste de neam, dar totuşi mie te rog să-mi spui ce zicea d. Vaida de venirea la putere? Nu de alta, dar ştii, pe mine mă cunoşti, şi aici în judeţ avem nevoie de oameni de treabă, la atâtea locuri de răspundere! (Ilaritate).

Dv. va trebui să răspundeţi. Ei bine, cu risc mai mic decât frunza porumbului copt, pot să vă spun că atunci când se va apropia culesul viilor în această ţară de producători de viaţă şi de viticultori cu viţe altoite, scadenţa poliţei guvernului va fi actuală.

Cine va veni?

Noi reprezentăm sufletul naţiunei valahe

Eu nu sunt profet. Chiar dacă d. Grigoraş Filipescu mi-ar da în scris, întărit cu peceţi şi semnată de d-sa, o făgăduinţă, eu nu cred în termene ca acela cu 16 Iunie la ora 4 d. m. fix. (Mare ilaritate). Lucrul acesta nu se poate crede. Căci care este prerogativa regală? De a cântări bine împrejurările interne şi externe şi de a lua cea mai chibzuită hotărâre în interesul ţării. Oricât de optimişti am fi, cine poate şti ce va fi în Europa, nu peste câteva luni, ci chiar peste o săptămână?

Eu ţin la d. Stoiadinovici, pe prietenul meu Hodza îl iubesc, admir iscusinţa lui Beneş, şi sper că suntem în Europa Centrală, nu la un bal ipocrit ci la o petrecere, cu relaţii bune între cei prezenţi, dar totuşi observ că uneori se joacă un dans naţional sârbesc, alte ori unul cehoslovac. Noi zicem: uite ce dansuri interesante. Dar noi nu am cutezat încă să jucăm hora!

Naţia să se pună pe muncă, iar noi să fim cu fruntea în sus ca să putem zice: Majestate la ordinul M. Voastre suntem la dispoziţie. In nici un caz însă, ajutaţi de d. Dinu Brătianu sau de d. Gh. Tătărăscu şi Inculeţ.

Pe noi trebuie să ne vrea naţia română. Eu sunt aici în numele valahilor şi noi vrem să facem un lucru bun, mai bun ca liberalii. Căci ei nu sunt decât o fracţiune, iar noi reprezentăm sufletul naţiunei valahe. Şi vrem prin instituţii înfăptuite să ridicăm neamul românesc. Increderea valahilor o avem. Rămâne încrederea M. Tale.

Aşa va trebui să-i putem vorbi M. Sale, aşa e demn şi aşa trebuie procedat.

Eu cred că dacă vom avea încrederea valahă atunci va fi rândul nostru ca să venim pentru a realiza acele înfăptuiri, cari să cimenteze pentru totdeauna, primatul românesc în Dacia fericită.

In conştiinţa că dreptatea este în M. Sa Regele, termin rugându-vă să strigaţi împreună cu mine: Trăiască M. Sa Regele Carol II.

Trăiască «Frontul Românesc» care biruitor fiind va şti să ia la timp frânele statului, pentru înfăptuirea lui «Numerus valahicus».

Sala aplaudă frenetic pe M. S. Regele, timp de mai multe minute.

INFORMAŢIUNI

Farmaceutice

Adunarea generală a colegiului farmaceutic, va avea loc în zilele de Sâmbătă 22 şi Duminică 23 Mai a. c. cu următoarea ordine de zi: Darea de seamă a secretarului g-ral a casierului şi discuţiuni asupra diverselor regulamente.

Deasemeni se vor discuta chestiunea cotizaţiilor, a pensiilor, salarizarea şi despre farmacia rurală.

Muncă

La conferinţa internaţională a «B. I. M-ului» care va avea loc în ziua de 5 Iunie a. c. la Geneva, delegaţia României va fi compusă din d-nii: P. Alexandrescu-Roman, secretar g-ral; M. Enescu şi ing. St. Cunescu, director g-ral; I. Fluraş şi I. P. Calciu, din partea salariaţilor.

Asigurări

In locul d-lui Deculescu, a fost numit la Casa Centrală, consilier controlor, d. Ivaşcu dela Inalta Curte de conturi; iar d. consilier prezident Angelescu, a fost delegat ca preşedinte al comisiei superioare de control, în locul d-lui Şeteanu.

Consiliul de conducere al Asociaţiei Presei Periodice Române, întrunindu-se în şedinţă în ziua de 13 Mai 1937, la Fundaţia Regele Carol I., s'a reconstituit astfel: dr. Gh. Banu, preşedinte; prof. univ. Octav Onicescu, vice-preşedinte; dr. Petre Tomescu, Radu Cioculescu, Vladimir Donescu, ing. G. Vasiliu-Belmont şi Constantin Pristăvescu, membri; Andrei Udrea, secretar general, ing. Al. C. Vissarion, casier.

S'a hotărât convocarea adunării generale ordinare, în ziua de 18 Iunie 1937, orele 10 jum., în localul Fundaţiei Regele Carol I.

Congresul profesorilor de geografie se va ţine anul acesta la Tr. Severin în zilele de 30, 31 Mai şi 1 Iunie. Se vor face două excursii: una la Cazane; a doua spre Baia de Aramă.

Inscrierile la Institutul de Geografie al Universităţii din Bucureşti până la 25 Mai.

Liga Naţională a Femeilor Române, organizează în zilele de 21 şi 22 Mai a. c. mari festivaluri de jocuri şi muzică românească.

Participă grupurile de dansatori, care au reprezentat România la concursurile internaţionale din Londra şi Istambul.

Dansatori din Bucovina, din Gorj, Argeş, grupuri din judeţele Caraş şi Bihor; concurs de buciume, fluere şi cimpoaie din judeţele: Argeş, Bacău, Bihor, Buzău, Câmpulung, Gorj, Hunedoara, Muscel, Neamţ, Sălaj, Târnava Mare şi Turda.

Biletele pentru festivaluri: 60, 40 şi 20 lei, scutit de taxa timbrului conf. art. 13.

Pretutindeni pacostea iudaică

CAMPULUNG—Bucovina, 17. — In comisiunile anuale de impunere cât şi în cele speciale de pe lângă ad-ţia de constatări Câmpulung sunt delegaţi din partea contribuabililor totdeauna numai jidani.

De ani de zile de când se ţin aceste comisiuni, delegatul contribuabililor este un jidan. Chiar dacă tot comerţul, toate întreprinderile sunt sunt în mâna jidovilor, totuşi mai sunt şi români comercianţi cari ar putea fi ca reprezentanţi ai contribuabililor.

Starea aceasta durează de mult şi va mai dura căci jidanul Adolf Kreisel este delegatul camerei de comerţ şi acesta propune, acesta dictează. Datorită acestor stări impunerile sunt făcute fără nici un temei şi fără a ţine seama de veniturile comercianţilor români creştini.

Aşa dar şi la impuneri jidovii au reuşit să arunce angaralele pe umerii românului.

Ad-ţia financiară nu înţelege să ia măsuri de îndreptare?

ULTIMA ORA

Plecarea d-lui Rustu Aras

D. Rustu Aras ministrul afacerilor străine al Turciei, a părăsit aseară Capitala, cu Orient-Expresul, plecând la Geneva, însoțit de d. Refik Amir. Până la frontieră d. Rustu Aras a fost însoțit de d. Papiniu, directorul protocolului.

Pe peronul Gării de Nord, d. Aras a fost salutat de d-nii V. Antonescu, ministrul afacerilor străine, V. Bădulescu subsecretar de stat, Suphi Tanrioer, ministrul Turciei la București, miniștrii plenipotențiari ai statelor din Ințelegerea Balcanică, personalul superior al ministerului afacerilor străine, etc.

Infamia național-țărănistă continuă

Ordinele Kahalului executate întocmai de internaționali

De o lună încheiată, inconștienții dela «Dreptatea», continuă o infamă campanie — dirijată de Kahal — în contra naționalismului sănătos și salvator, din această țară.

Ingroziți de valul ce nu poate fi oprit, al conștiinței naționale, ce zi de zi se dovedește mai răscolitor, mai imperios pe tot cuprinsul țării, jidanii tuturor Kahalurilor — în special din Moldova — au apelat din nou, de data aceasta destul de imperativ, la ajutorul inconștienților din partidul trădătorilor internațional-țărăniști.

«Dreptatea», foaia aceia murdară de doi cititori, este astăzi organul oficial al «Alianței Izraelite Universale», ce se pare că și-a fixat sediul central la București.

De treizeci de zile încheiate, oficiosul iudaic mai sus pomenit, aiurează pe tema «unor afățări naționaliste ce ar duce țara la un nou 1907».

CURENTUL NATIONALIST NU POATE FI STAVILIT

Astfel, marele curent naționalist și creștin ce stăpânește realmente țara, ne ste prezentat ca un fenomen nenorocit «un comunism cuzist» și «inconștient».

Eri, foaia aceasta mizerabilă, cerea pur și simplu, arestarea tuturor naționaliștilor din această țară. Dezastrul electoral, pe care partidul internațional-țărănesc îl înregistrează astăzi, face pe conducătorii jidanilor să-și piardă capul și să susție aberații ca cele de mai sus.

Insultele ce se aduc zilnic luptătorilor cruciți și ai «Ideii Naționale», acuzații stupide, ca acele de comunism și anarhizare, ne fac să credem că partidul d-lui Mihalache, își trăește ultimile clipe.

In adevăr în situația sa electorală de astăzi, partidul național-țărănesc, nu mai poate spera nimic. absolut nimic, dela marile masse românești.

Deaceia și infamia celor dela «Dreptatea».

Spre a dovedi temeinicia afirmărilor noastre, reproducem numai un scurt pasagiu, din ziarul acesta, numărul de eri:

«Incă odată nu este vreme de glumă. Agitația comunistă a cuzismului, poate duce la o catastrofă națională. Cerem arestarea tuturor instigatorilor comuniști din partidul d-lui Cuza și Gogo».

Cu puțin timp înainte de alegerile județene dela Iași, a avut loc o adunare secretă la sediul «Lojei Binei Brith» de acolo. A doua zi presa cușer din Capitala Moldovei, scria că naționalismul pregătește «un nou 1907» și că «cuzismul e operă comunistă».

Exact ce scrie «Dreptatea» astăzi.

Exact ce susținem noi; toată campania internațional-țărănistă, nu este decât executarea ordinului Kahalului.

PRINC.

Patrimoniul asigurărilor Sociale supus unor riscuri

La Casa de asigurări din Timișoara, în urma unei explozii, datorită aprinderei unor materiale inflamabile, au murit trei servitori și au fost distruse 120 mii metri tifon, în valoare de un milion jumătate.

Dacă materialul a fost asigurat și Casa Centrală va fi despăgubită, cum rămâne cu famililile celor decedați? Căci o răspundere și unele despăgubiri trebuiesc să existe și pentru acești nenorociți, cari parte din lipsa unor măsuri — neluate la timp — au murit în urma acestei explozii, cei trei salariați.

De aceia se impune, ca aceste materiale să fie separate și la noile clădiri ce se vor construi, să se amenajeze camere deosebite, care ar evita astfel de nenorociri.

Dacă nu s'ar lua măsuri, pentru evitarea unor astfel de explozii, s'ar putea ca și în restul depozitelor din țară să se întâmple asemenea catastrofe. Serviciul g-ral farmaceutic ce a făcut până în prezent?

Cavalerii Meselor Rotunde

Câteva mese politice în noapte

De obiceiu întrunirile și declarațiile politice se sfârșesc întotdeauna printr'o masă populară, numită din snobism banchet.

Sunt câteodată și unele mese de acestea mute, adică mese la care se mănâncă numai, după cum sunt și dimpotrivă altele, la cari mai mult se vorbește și se bea. Moda aceasta a «meselor vorbitoare», desigur că nu ne aparține nouă Românilor, dar tocmai pentru aceasta noi exagerăm când credem că în asemenea ocazii orice mesean este dator să facă în fața celorlalți gargară oratorică dintr'un pahar cu vin.

Deschiderea grădinilor de vară a prilejuit diverselor partide și grupulețe câte o manifestare de acest fel, sau cum s'ar zice românește câte o ieșire la iarbă verde noaptea.

Au fost însă aseară în Capitală două mese cari ies din comun: prima prin faptul că a fost tăcută, cinstindu-se prin ea prezența unui mare om politic în Capitala țării și alta în care s'au spălat ca de obiceiu în familie, rufele murdare ale partidului național-țărănesc.

SEMNIFICAȚIA PRIMEI MESE

La prima «masă» s'a sărbătorit de Frontul Românesc «Leul Valah» printr'o tăcută dar selectă participare de persoane.

Poate ne înșelăm, dar masa de aseară a d-lui Vaida, a vrut să simbolizeze odată cu începutul unei campanii de afirmare pentru locul prim la succesiune și sensul unui viitor program de guvernare.

Și intr'adevăr că d. Alexandru Vaida Voevod a căutat să sublinieze acest lucru, prin tăcere.

Deaceia, reuniunea de aseară, pentru noi, a fost simbolul unei demnități reinviate în politică.

LA CAVALERII MESELOR ROTUNDE

Democrații cavaleri ai Meselor Rotunde, pe care practica lupistă i-a obicinuit cu declarații în fiecare seară la un pahar cu vin, s'au adunat și aseară la o nouă masă, pentru răstălmăcirea discursului ținut la Câmpulung de d. Mihalache.

Poate că n'am fi relevat această «obicinuită» masă dacă la ea n'ar fi participat și unele persoane, cu ajutorul cărora organizația Capitalei va încerca să arunce dincolo de gard frăția Lupilor.

Masa de aseară, unde s'au duelat șefii de sectoare ai Capitalei lupiști și ne lupiști, a fost însă ocazie de prezentare a unei noui persoane care va conduce organizația spartă de răsmerița tineretului național-țărănist.

Candidatul, profesor universitar în frac, a fost chemat să prezideze o masă fără tineret, sperând însă că dacă în loc de tuiurile de domnie nouă, va ridica pe hampă două cozi de lupi, același tineret se va întoarce ascultător pe lângă ochelarii ce-i împodobesc figura.

D. Mihalache încearcă disperat să dea o rezolvare pentru organizația Capitalei, rău încercate prin dezastrul alegerilor comunale.

D-lui Mihalache, întotdeauna cel mai prost informat din tot partidul, îi putem spune noi, că nu va reuși să înfrângă cerbicia acestui tineret care a început să vadă. Iar o schimbare abea acum la Capitală e prea târzie, chiar dacă personagiul ar fi distinsul profesor universitar Corodeanu.

Un lucru este cert, că doctorul Nicolae Lupu, va întruni și el pe cavalerii săi la altă masă și va ceti probabil discursul din 1927, prin care arată tuturor motivele ce l-au determinat să plece din partid.

D. Mihalache a început să se grăbească la urmă, ca rumânul. Dar este prea târziu.

Puterea a trecut la prima masă.

Stilex

Reducerea pe C. F. R. pentru regiunea Moților

In conformitate cu aprobarea direcțiunii generale a căilor ferate, reducerea de 50 la sută acordată pentru mărfurile predate ca bagaje și mesagerii pe liniile Moților, se prelungește până la finele anului în curs, adică până la 31 Decembrie 1937.

Un sacrilegiu adus Poloniei

VARȘOVIA, 17. — Preotul polonez Kaluco care se găsea la Moscova spre a oficia parastasul pentru odihnirea sufletului marelui Pilsudski a fost arestat de organele G. P. U., numai și numai spre a nu putea oficia acest parastas.

Impotriva cursei aeriene New-York-Paris

NEW-YORK 18 (Rador). — Contra cursei aeriene New-York-Paris sunt mai ales companiile de navigație aeriană din New-York, precum și colonelul Lindbergh, care a refuzat totdeauna să se asocieze la sărbătorirea traversării Atlanticului, făcută de el în anul 1927.

Aviația americană, prin raidul aviatorilor Merril și Lambie, a dovedit că traversarea Atlanticului este posibilă chiar și pe timp rău, dar experții americani sunt de părere că viteza, factorul principal al oricăror curse, adaogă noui pericole trecerei în sbor a Atlanticului.

Pe de altă parte, ziarele americane anunță că și guvernul canadian se opune la o cursă Canada — Paris.

Criza din Valencia

Demisia guvernului Largo Caballero așteptată de multă vreme s'a produs Sâmbătă. Motivele politice imediate care au determinat criza sunt: conflictul între miniștrii comuniști *Hernandez* și *Uriba* cu ministrul de interne *Galarzo*, urmat de demisia celor doi comuniști. Cauzele mari ale crizei sunt însă mult mai interesante decât cele aparente.

Arătasem de mult cititorilor acestei rubrici, încă de acum două luni, tensiunea gravă existentă între anarhi-sindicaliști și comuniști. Față de tendințele spre supremație ale comuniștilor, anarhiștii au reacționat violent și s'a ajuns astfel la gravele ciocniri dela Barcelona soldate cu sute de morți. Lucrurile s'au potolit mai mult printr'o tranzacție decât prin victoria categorică a guvernului generalității Catalone.

Conflictul și criza din Valencia e consecința evenimentelor de la Barcelona. Comuniștii cer extirparea anarho-sindicaliștilor, d. Galarzo, ministrul de interne în cabinetul demisionat, inclina spre formule tranzacționale.

Când s'a produs criza se părea că roșii vor triumfa pe toată linia. D. Largo Caballero anunțase că-și va reconstitui guvernul sprijinindu-se pe partidele politice nu pe sindicate. Asta se traducea prin înlăturarea anarhiștilor — stăpâni pe sindicate — din coaliția guvernamentală și probabil prin ulterioara lor sdrobire.

Dar de Sâmbătă până Luni lucrurile au luat o întorsătură neașteptată. Anarho-sindicaliștii au recurs probabil la amenințări atât de severe încât și Largo Caballero înclina acum spre o formulă mai blândă, pe care a respins-o însă cu indignare partidul comunist.

Rezultatul: Largo Caballero și-a depus mandatul, confuzia e la culme la Valencia.

Ce se va întâmpla acum?

Trei soluții sunt posibile: 1. Refacerea coaliției guvernamentale așa cum a fost printr'o temporară moderare a comuniștilor; 2. Triumful tezei comuniste; 3. Guvern radical moderat cu concursul stângei social-comuniste.

Prima soluție, puțin probabilă, ar amâna conflictul care s'ar redeschide peste 2-3 săptămâni.

A doua soluție, mult mai probabilă, ar consta în triumful roșiilor, constituirea unui guvern axat definitiv spre comuniști, luptă de exterminare împotriva anarho-sindicaliștilor.

Precedente există în istoria războaelor civile. Iacobinii au distrus pe Girondini, iar în Rusia bolșevicii pe socialiștii-revoluționari cu tendințe anarhist-teroriste. Numai că precedentul rus — pe care se sprijină astăzi în tezele lor comuniștii — nu stă în picioare față de situația din Spania.

Aci anarho-sindicaliștii au cu ei *numărul, tradiția revoluționară* și *spiritul luptător*. Anarho-sindicaliștii formează grosul milițiilor guvernamentale spaniole, atât cât mai sunt spaniole.

Prin urmare lupta va fi grea și folosindu-se de ea generalul Franco ar putea sdrobi *el* definitiv ambele tabere.

Insfârșit ultima soluție e combinată de mult în lagărul vechilor politicieni burghezi de stânga coloșiți pe lângă d. Azana. Pe măsură ce situația roșiilor devine mai grea d. Azana revine la suprafață. El și o parte din intimii săi, d. Martinez Borios, președintele Camerei între alții, sprijinindu-se pe ministrul de externe Alvarez del Vayo încearcă să salveze partida pierdută pe câmpul de luptă printr'o acțiune diplomatică, adică prin mediațiunea Angliei. Dar pentruca această combinație să reușească e necesar ca la Valencia să fie un guvern care să nu înspăimânte prin coloritul său prea violent roșu pe nobilii lorzi de pe malurile Tamisei. De aceia un cabinet Martinez Barios sau del Vayo e dorit din răsputeri de d. Azana. Când scriem aceste rânduri se pare chiar că soluția del Vayo ar fi pe tapet.

Va obține acest guvern sprijinul comuniștilor, căci aprobarea anarho-sindicaliștilor e exclusă? Indoelnic!

Mediațiunea — eventuală — britanică poate să reușească? Și mai îndoelnic. In orice caz frământările și svârcolirile Spaniei roșii arată începutul sfârșitului. Le vom urmări de aceia cu atențiunea cuvenită.

Paul Mihail

Cum a isbucnit răscoala din Albania

TIRANA 18 (Rador). — Agenția telegrafică albaneză transmite:

Știrile publicate de ziare cu privire la mișcarea revoluționară pusă la cale de Ismet Toto precizează că acesta și tovarășii săi au surprins prin acțiunea lor criminală buna credință a populației din localitățile cari timp de câteva ore s'au aflat în mâinile rebelilor.

Când Sâmbătă seara s'au tras la Delvina, mai multe focuri de armă în jurul casei locuită de Ismet Toto — focuri cari erau semnalul începerei revoluției —, tovarășii lui Ismet Toto au declarat că se trag focuri de armă în onoarea lui Ismet Toto, care pleacă în străinătate.

Presa aduce elogii atitudinei ferme a guvernului și devotamentului arătat de trupe și ofițeri cu ocazia reprimării revoltei.

Guvernul a reușit să împiedice acțiunea criminală a agitatorilor subversivi, scrie ziarul «Shtypni», care afirmă că din documentele găsite de poliție asupra rebelilor reiese că mișcarea a avut caracter comunist.

Inaintarea victorioasă a trupelor naționaliste continuă pe frontul Biscaya

SALAMANCA 18 (Rador). Corespondentul Agenției Havas transmite:

GENERALUL FRANCO

Comunicatul Marelui Cartier General naționalist rezumă astfel situația de pe diferitele fronturi, la ora 22,30:

Pe frontul Biscaya, continuă înaintarea victorioasă a trupelor noastre. Am ocupat azi localitățile Echano, Eplaza, Enacha, Arrinda, Zudagoitia și San Miguel. Inamicul a părăsit pe teren 90 de morți. Am făcut 50 de prizonieri. In rândurile noastre s'au prezentat 80 de milițieni fugiți dela guvernamentali. Pozițiile cele mai înaintate pe care le-am ocupat se găsesc la 400 metri de Amorebieta.

Pe frontul Asturii, 26 de milițieni guvernamentali s'au prezentat în liniile noastre.

Pe frontul Leon, în lupta dela Bonar, guvernamentalii au părăsit pe teren 45 de morți.

Pe fronturile Madrid, Avila și Soria, nimic de semnalat.

Suveranii Italiei vizitează Budapesta

Importantele întrevederi

BUDAPESTA 18. — Ziarele publică coloane întregi cu amănunte asupra vizitei perechei regale italiene în capitala Ungariei.

Azi dimineață, la ora 10.10, Suveranii Italiei au părăsit Roma. Ei sunt însoțiți de contele Ciano, ministrul de externe al Italiei.

Prin această călătorie oficială, Regele Italiei și Impăratul Etiopiei întoarce vizita pe care i-a făcut-o Regentul Horthy.

PREGATIRI IN VEDEREA PRIMIRII

Regele Emanuel și regina Elena vor sosi mâine la ora 10 dimineața.

Primirea oficială se va face în gara de Sud, unde vor aștepta d-na și regentul Horthy.

Suita Suveranilor italieni numără 40 persoane.

In timpul vizitei, care va dura patru zile, programul prevede o mare paradă militară, o reprezentație de gală la Operă, mai multe dineuri oficiale, recepții etc.

INTREVEDERILE POLITICE

Contele Ciano, ministrul de externe italian, va avea cu ocazia aceasta, lungi întrevederi cu d-nii Daranyi, președintele consiliului și Kania, ministru de externe, cari vor fi primiți în audiență de Regele Emanuel.

In cercurile politice se crede că cu ocazia acestor consfătuiri, se va discuta asupra recentei întrevederi între d-nii Schuschnigg și Mussolini, asupra nouilor relațiuni dintre Italia și Jugoslavia, precum și alte probleme importante.

ECOURI ȘI POLEMICI

Dela Palat

COMUNICAT Nr. 53

Mareșalatul Curții Regale face cunoscut următoarele:

In ziua de 17 Mai 1937, Majestatea Sa Regele a avut invitați la dejun pe:

Excelența Sa domnul Rüștü Aras, ministrul afacerilor străine al Turciei.

Excelența Sa domnul Suphi Tanriöer, ministrul Turciei la București.

D-l Gheorghe Tătărăscu, președintele consiliului de miniștri și ministru de interne.

D-l Victor Antonescu, ministrul afacerilor străine.

După amiază Majestatea Sa Regele a primit în audiență pe:

D-l D. Constantinescu, guvernatorul Băncei Naționale.

Excelența Sa d-l Leland Harrison, ministrul Statelor Unite la București.

D-l Al. Lapedatu, președintele Academiei Române.

Din lipsă de spațiu ne-a fost astăzi imposibil să publicăm lista compensațiilor în valoare de 6 miliarde și jumătate, aprobate cu derogări dela dispozițiile generale, în intervalul dela 1 Martie 1936 până în Octombrie 1937, — așa cum am anunțat în numărul nostru de eri.

D. C. Argetoianu, care a fost câteva zile bolnav, s'a restabilit.

D. dr. Vaida Voevod, președintele «Frontului românesc» în vederea examinărei situației politice, a avut întrevederi cu d-nii Ghorghe Brătianu, șeful partidului liberal și Octavian Goga, șeful partidului național-creștin.

Incepând cu ziua de mâine ziarul nostru va începe publicarea impresionantelor «Insemnări depe front» — atât demult așteptate de cititorii noștri — scrise cu reală măestrie de Nicolae Totu.

«Intâlnirea cu cei veniți depe front», este titlul foiletonului de mâine.

Presa «democrată» ne anunță marea veste a unui început de concentrarea forțelor democrate și ne dă spre edificare «cazul dela Brăila».

In sărmanul port dunărean, acum cu ocazia alegerilor comunale, radical-țărăniștii, socialiștii, social-democrații, socialiștii independenți; blocul democrat — adică toate formațiunile jidovești și marxiste — au hotărât, «să sprijine lista național-țărănistă și să concentreze în jurul ei toate forțele protivnice extremei drepte».

Adică exact ce susținem noi, «Frontul Popular» în toată regula.

Distracțiile în expoziția «Luna Bucreștilor» au câștigat anul acesta două atracții foarte apreciate de vizitatori; vaporașul de pe lacuri și Orașul piticilor.

O plimbare pe lacuri te face să uiți că ești la București.

O vizită în orașul piticilor e o întoarcere în raiul viselor copilărești: totul se prezintă acolo ca în basmul lui Swift; căsuțe de o schioapă, un tren cât un șarpe, un circ ca o jucărie și locuitori pe care-i poți ține în palmă.

Astăzi dimineață, d. profesor A. C. Cuza, președintele suprem al partidului național-creștin, a primit la hotel «Union», pe fruntașii org. Capitalei cu care s'a întreținut îndelung.

D. C. C. Brăescu președintele Capitalei și al județului Ilfov, a adus la cunoștința președintelui partidului național-creștin, modul cum decurge lupta electorală pentru alegerile județene dela 30 Mai a. c.

Congresul profesorilor de geografie se va ține anul acesta la T. Severin în zilele de 30, 31 Mai și 1 Iunie.

Se vor face două escursii: una la Cozia; a doua spre Baia de Aramă. Inscrierile la Institutul de geografie al Universității din București, până la 25 Mai.

Cea mai veche căsnicie,
Cel mai bătrân bucureștean,
Cea mai bătrână bucureșteană,
vor fi premiați în cadrul expoziției «Luna Bucureștilor».
Cei care se socotesc vrednici de cinstea pe care le-o pregătește Municipiul, sunt rugați să se înscrie la biroul de organizare a «Lunei Bucureștilor» din str. Eugeniu Stătescu, 7.

D. Gh. Brătianu a prezidat aseară delegația permanentă a județului Ilfov.

D-sa a dat dispozițiuni cu privire la campania de întreprins și a repartizat sectoarele.

U.R.S.S. împotriva pacificării Spaniei

Revolta minierilor Baku

VARȘOVIA, 18. — Presa sovietică unanim se ridică împotriva încercării făcute de lordul Curchil pentru a curma răsboiul fraticid din Spania.

Ziarul «Pravda» din Moscova arată că această intervenție favorizează fățiș pe naționaliști, care astfel vor fi cruțați de «dezastrul» final al războiului.

Tot din Rusia se comunică faptul că minerii din Baku s'au revoltat împotriva guvernului sovietic.

In centrul minier Ordjonikidze revoluționarii au minat intrările în oraș prin aceasta voind să protesteze împotriva comisarului Staganovici și activității sale tiranice.

*

Toată presa cere guvernului sovietic să «masacreze» toate încercările de revoltă din cuprinsul Uniunii Sovietelor.

Se recunoaște astfel o mare mișcare contra comunismului în toată Rusia.

Cât a cheltuit Italia pentru cucerirea Abisiniei

ROMA, 18 (Rador). — Azi dimineață au fost publicate cheltuelile suportate în cursul exercițiilor 1934—35 și 1935—36 de diferitele ministere interesate în legătură cu cucerirea Africei orientale. Deoarece aceste exerciții încep la 1 Iulie, din aceste date rezultă totalul aproximativ al cheltuelilor pe care le-a făcut Italia în cursul războiului ei în Abisinia.

Campania pentru cucerirea Abisiniei a constat aproximativ 15.111.500.000 lirete.

TIPARUL INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» STR. ANGHEL SALIGNY No. 2. TELEFON 3.26.68.

Redactor responsabil V. OLANIUC STERE